

Overdrachten op kinderopvang Ukkepuk

Een onderzoek naar de verbetering van de overdrachten op kinderopvang Ukkepuk

Naam:	Yvette Breedveld
Studentnummer:	0852557
Instelling:	Hogeschool Rotterdam, pedagogiek
Afstudeerbegeleider:	Marian Verlaan
Tweede beoordelaar:	Hafida Gharbaoui
Opdrachtgever:	kinderopvang Ukkepuk te Delft
Begeleider:	Martha de Haan
Schooljaar:	2014-2015

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksverslag “overdrachten op kinderopvang Ukkepekuk”. Een onderzoek naar het verbeteren van de overdrachten op kinderopvang Ukkepekuk te Delft. Het praktijkvraagstuk kwam vanuit de opdrachtgever, de locatiemanager van Ukkepekuk.

Dit onderzoek is uitgevoerd als afstudeeronderzoek voor de opleiding Pedagogiek aan de Hogeschool Rotterdam. Het afstudeeronderzoek is een praktijkgericht onderzoek geweest en is uitgevoerd op de locatie Ukkepekuk in Delft, één van de locaties van de organisatie Smallsteps. In september 2014 is een start gemaakt met dit onderzoek door het schrijven van een onderzoeksplan. Vanaf februari 2015 is er onderzoek gedaan en zijn de resultaten verzameld. In dit onderzoeksverslag zijn de uitkomsten van het onderzoek te lezen.

Gedurende het onderzoek heb ik van een aantal personen veel steun ervaren. Op deze manier wil ik die personen daarvoor bedanken. Mijn dank gaat uit naar mijn begeleiders tijdens het afstudeeronderzoek. Martha de Haan, mijn begeleider vanuit kinderopvang Ukkepekuk, heeft mij zeer geholpen en gesteund bij de uitvoering van mijn onderzoek. Daarnaast wil ik ook Marian Verlaan, mijn begeleidster vanuit school, bedanken voor haar feedback op mijn onderzoek. Hierdoor werd de kwaliteit van mijn afstudeeronderzoek verbeterd. Als laatste wil ik mijn ouders, broertje en vriend bedanken voor de hulp en de steun die zij mij hebben gegeven tijdens het schrijven van mijn afstudeeronderzoek.

Yvette Breedveld,
Hogeschool Rotterdam, mei 2015

Inhoud

Voorwoord	2
Samenvatting.....	5
Summary	6
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding.....	7
1.2 De organisatie.....	7
1.3 Visie	7
1.4 Missie.....	7
1.5 Beleid	8
1.6 Regionale ontwikkelingen	8
1.7 Nationale ontwikkelingen	8
1.8 Internationale ontwikkelingen	9
1.9 Aansluiting onderzoek kinderopvang Ukkepuk.....	9
2. Praktijkprobleem	11
2.1 Ouders	11
2.2 Locatiemanager	11
2.3 Huidige situatie.....	11
2.4 Overdracht.....	11
2.5 Betrokkenen	12
2.6 Relevantie.....	12
3. Onderzoeksdoel.....	13
4. Theoretische achtergrond	14
4.1 Pedagogische kwaliteit	14
4.2 Communicatie met ouders.....	15
4.3 Overdracht.....	16
4.4 Positie ouders kinderopvang.....	16
4.5 Onderzoek Allewijn	17
5. Methode	18
5.1 Onderzoeksvorm	18
5.2 Databronnen	18
5.3 Validiteit	18
5.4 Betrouwbaarheid.....	19
5.5 Deelvraag 1.....	19

5.6 Deelvraag 2.....	19
5.7 Deelvraag 3.....	20
5.8 Deelvraag 4.....	21
6. Resultaten.....	22
Deelvraag 1: Welke informatie wordt er tijdens de huidige overdracht besproken?	22
Deelvraag 2: Hoe ervaren de pedagogisch medewerker, de locatiemanager en de ouders de overdracht?	23
Deelvraag 3: Wat vinden de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders belangrijk in de overdracht?	25
Deelvraag 4: Hoe zien de overdrachten er op een andere locatie van Smallsteps uit?.....	33
7. Conclusie	35
7.1 Algemene conclusie.....	36
8. Discussie	38
Sterke punten.....	38
Zwakke punten	38
Literatuurlijst	40
Bijlagen	42
Bijlage 1 Observatie overdracht	43
Uitwerking begrippen.....	44
Bijlage 2: Interviewvragen	45
Bijlage 3: Enquête ouders.....	46

Samenvatting

In het kader van afstuderen van de opleiding Pedagogiek aan de Hogeschool Rotterdam is een praktijkgericht onderzoek gedaan. Er is onderzoek gedaan naar de verbetering van de overdrachten op kinderopvang Ukkepuk te Delft. Een overdracht is het gesprek wat plaatsvindt wanneer ouders hun kinderen van de kinderopvang ophalen. Het onderzoek bevat de volgende hoofdvraag: *Hoe kan kinderopvang Ukkepuk de overdrachten tussen de pedagogisch medewerkers en ouders verbeteren?* Er is onderzocht hoe de huidige overdrachten in de praktijk verlopen, wat de wensen en behoeften van de betrokken partijen zijn en er is gekeken hoe de overdrachten op een andere kinderopvang verlopen. Data is verzameld door middel van observaties, vragenlijsten en interviews.

Uit het onderzoek blijkt dat ouders zeer tevreden zijn over de overdrachten van de pedagogisch medewerkers. Ouders geven aan dat de communicatie open is waardoor zij de vrijheid voelen om naar alles te vragen. De drukte tijdens de ophaalmomenten wordt door zowel de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers als de ouders genoemd. De pedagogisch medewerkers vinden het lastig om veel overdrachten in korte tijd te moeten uitvoeren. Ouders ervaren dit ook als hectisch en door de drukte vergeten de pedagogisch medewerkers soms specifieke informatie over het kind door te geven. Het noteren van informatie gedurende de dag zou hiervoor een goede oplossing zijn. Bij het noteren van informatie kan gelet worden op het onderwerp pedagogisch handelen. De locatiemanager en de ouders hebben aangegeven dit belangrijk te vinden in een overdracht. Daarnaast hebben ouders aangegeven de overdrachten van de invalkrachten als minder te ervaren in vergelijking met die van de vaste pedagogisch medewerkers. De invalkrachten zijn volgens de ouders minder toegankelijk en houden afstand. Het kan voor de invalkrachten lastig zijn wanneer zij de ouders en kinderen minder goed kennen. De invalkrachten kunnen samen met de vaste pedagogisch medewerkers gedurende de dag informatie vastleggen over de kinderen. Wanneer de invalkrachten een overdracht moeten doen, kunnen zij een beroep doen op de genoteerde informatie. Op deze manier kunnen zij met meer vertrouwen op ouders afstappen en deze informatie toelichten.

Kinderopvang: pedagogisch klimaat, beleid.

Summary

In order to graduate from the University for Applied Sciences in Rotterdam a research has been executed. This research has been conducted in collaboration with the daycare center 'Ukkepuk' in Delft. This research investigates improvements in transferals between childcare workers and parents. The current processes of these transferals are investigated, as are the different approaches at different day-care centres. Data has been collected through observations, surveys and interviews. The main question of this research is: In what way can the transferal of the children to the parents by the childcare workers at the daycare center 'Ukkepuk' be improved?

Research proves that a lot of parents are very happy with the way transferals are carried out at this point. Parents say that they enjoy the way of communication and how it makes them feel like they are free to ask the child care workers anything. However, the crowdedness is an aspect that has been named by the parents, the manager and the childcare workers of Ukkepuk. The childcare workers experience difficulty when it comes to doing a lot of transferals during rush hour in a short amount of time. Parents also experience this and notice that the child care workers forget to give critical information at times. Making notes throughout the day can be a good solution for that. In recording information, special attention to education practice is recommended. All parties involved in transferals have pointed on the importance of this aspect. Also, parents have indicated their preference of actual educational practitioners over substitutes, who tend to be less approachable and more distant. A lack of knowledge of the people involved and the situation at hand results in difficulties for the substitutes. This stresses the importance of precisely recording information of previous encounters so that the substitutes are able to attend meetings with parents well prepared and with confidence.

1. Inleiding

In dit eerste hoofdstuk wordt beschreven wat de aanleiding van dit onderzoek was. Hierna wordt de context beschreven waarin het onderzoek heeft plaatsgevonden. Als laatste worden er regionale, nationale en internationale ontwikkelingen beschreven die betrekking hebben op het onderwerp.

1.1 Aanleiding

Naar aanleiding van meerdere gesprekken met de opdrachtgever, de locatiemanager van kinderopvang Ukkepek, is naar voren gekomen dat de opvang de overdrachten tussen de pedagogisch medewerkers en ouders wil verbeteren. De pedagogisch medewerkers hebben het druk wanneer de ouders hun kinderen van de opvang komen halen. Hierdoor hebben zij weinig ruimte en tijd om een gesprek aan te gaan met ouders. Dit maakt het moeilijk om een volledige overdracht uit te voeren. Ouders hebben in het klanttevredenheidsonderzoek aangegeven graag praktijkvoorbeelden te willen horen tijdens de overdracht. Daarnaast willen ouders horen waarom activiteiten/handelingen op een bepaalde manier gedaan worden. De locatiemanager vindt de huidige overdrachten te oppervlakkig en vindt dat er diepgaandere informatie besproken moet worden tijdens de overdracht.

1.2 De organisatie

Het onderzoek is uitgevoerd op één van de kinderopvanglocaties van de organisatie Smallsteps. Smallsteps is een landelijke kinderopvanglocatie en beschikt over 250 locaties door heel Nederland. Smallsteps biedt verschillende vormen van kinderopvang aan, opvang voor kinderen tussen de nul en vier jaar, opvang van kinderen in de basisschoolleeftijd, tussen en naschoolse opvang en buitenschoolse opvang (Smallsteps, 2014). De instelling waar het onderzoek uitgevoerd wordt, is kinderopvang Ukkepek in Delft. Kinderopvang Ukkepek is één van de locaties welke valt onder de overkoepelende organisatie Smallsteps. Ukkepek vangt kinderen in de leeftijd van zes weken tot vier jaar op. Het kinderdagverblijf kan aan 80 kinderen opvang bieden. Ukkepek werkt in vijf verticale groepen, wat betekent dat kinderen van verschillende leeftijden in één groep zitten. De vijf verticale groepen hebben de volgende namen: Reuzen, Draken, Dwergen, Elfjes en Kabouters. Ukkepek hanteert maximaal zestien kinderen per groep (Kinderopvang Ukkepek, N.D.).

1.3 Visie

De pedagogische visie van kinderdagverblijf Ukkepek is gebaseerd op de diversiteit van de mens. Er wordt vanuit gegaan dat elk kind uniek is en zich op eigen tempo ontwikkelt. Door dit te herkennen en erkennen, wordt ervoor gezorgd dat mensen zich thuis voelen, betrokken zijn en zich ontwikkelen (Kinderopvang Ukkepek, N.D.). Hiernaast heeft Ukkepek een visie op pedagogiek en opvoeding. Er wordt gebruik gemaakt van de aanpak van Reggio Emilia. Reggio spreekt over “de drie pedagogen”, kinderen, volwassenen en de omgeving. Kinderen ontwikkelen zich in samenspel met andere kinderen en leren zo van elkaar (Kinderopvang Ukkepek, N.D.).

1.4 Missie

Kinderopvang Ukkepek heeft gekozen voor het hebben van verticale groepen omdat dit aansluit bij de visie die gebaseerd is op de drie pedagogen. Door te kiezen voor deze groepsopbouw, krijgt het kind veel mogelijkheden zoals het aangaan van verschillende relaties en communiceren op verschillende niveaus. Door de diversiteit aan materialen per groep, kunnen de kinderen zelfstandig op onderzoek uit gaan en zelf nieuwe ervaringen opdoen.

De groepsruimten zijn zo ingericht, passend bij de verschillende leeftijden. Zo is er een aparte babyhoek, veel speelhoekjes en spelmateriaal voor verschillende ontwikkelingsfasen aanwezig (Ukkepuk, N.D.).

1.5 Beleid

Het doel van kinderopvang Ukkepuk is het bieden van professionele kinderopvang waarbij het welbevinden van het kind centraal staat (Kinderopvang Ukkepuk, N.D.). De kinderen op kinderopvang Ukkepuk worden zoveel mogelijk gestimuleerd om zelf te ontdekken. Kinderopvang Ukkepuk heeft veel hoeken op een creatieve manier ingericht, zo is er een leeshoek en verkleedhoek aanwezig. In deze hoeken zijn ook activiteiten mogelijk die de grote motoriek stimuleren zoals het klimmen en glijden op speelkussens en het maken van muziek (Kinderopvang Ukkepuk, N.D.).

Ouders

Kinderopvang Ukkepuk streeft naar goed contact met ouders. Het is belangrijk voor het welbevinden van kinderen dat ouders zich thuis en gehoord voelen in de kinderopvang. Er worden vaste contactmomenten georganiseerd tussen de ouders en de kinderopvang. De meeste contactmomenten vinden plaats tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers. In deze contactmomenten wordt er met ouders in gesprek gegaan over de ontwikkeling en opvoeding van het kind. De contactmomenten vinden dagelijks plaats bij de haal- en brengmomenten maar ook kunnen er observatiegesprekken, ouderavonden en overgangsgesprekken plaatsvinden (Smallsteps, 2014). Ukkepuk heeft een oudercommissie waarin ouders de kinderen uit alle groepen vertegenwoordigen. De oudercommissie adviseert de locatiemanager van Ukkepuk gevraagd en ongevraagd over verschillende onderwerpen zoals het pedagogisch werkplan en spel- en ontwikkelingsmogelijkheden (Kinderopvang Ukkepuk, N.D.).

1.6 Regionale ontwikkelingen

In de gemeente Den Haag zijn de afgelopen jaren ontwikkelingen in gang gezet met betrekking tot de samenwerking tussen het onderwijs en de kinderopvang. De gemeente vindt het belangrijk dat er aandacht besteed wordt aan de opvoeding en de omgeving waarin de kinderen zich bevinden. Zo is er door de gemeente Den Haag de HEA opgericht, Haagse Educatieve Agenda. Hierin komen welzijnorganisaties zoals het onderwijs en de kinderopvang samen. Er wordt besproken hoe educatie, ontwikkeling en opvoeding bij elkaar gebracht kan worden. Deze onderlinge afstemming wordt gedaan in samenspraak met ouders (Gemeente Den Haag, 2013).

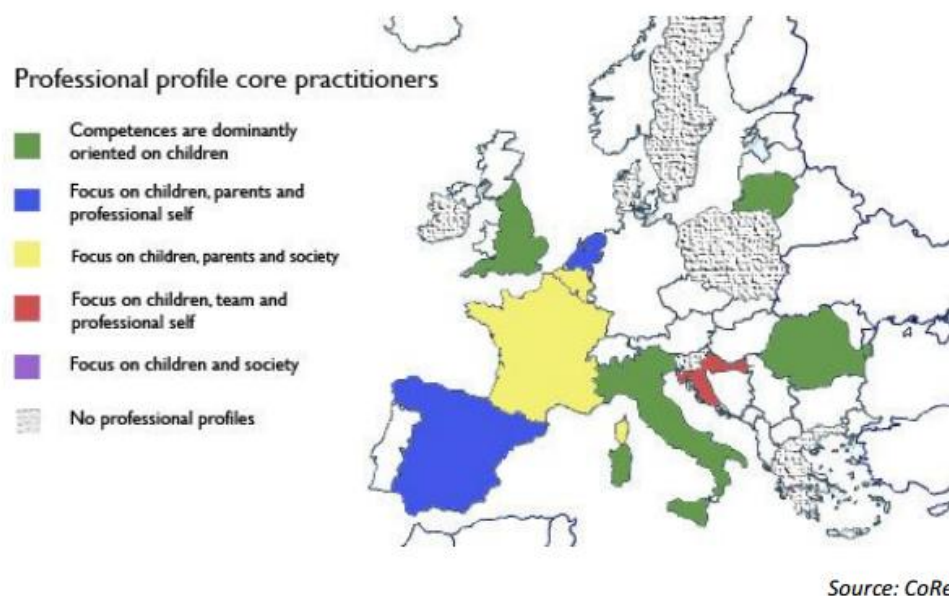
1.7 Nationale ontwikkelingen

Door de toenemende belangstelling voor pedagogiek in de kinderopvang is meer gekeken naar de stimulatie van de ontwikkeling en het bijdragen aan de opvoeding van kinderen op een kinderopvang. Hierdoor wordt er steeds meer gesproken over een opvoedingsmilieu op de kinderdagopvang (Kleerekoper & Singer, 2009). De laatste tien jaar hebben ontwikkelingen plaatsgevonden binnen de kinderopvang waardoor kindercentra zich bewuster moeten gaan bezig houden met de pedagogische kwaliteit en opvoeding. Deze ontwikkeling heeft een maatschappelijke maar ook een kwalitatieve functie (Allewijn, 2009). De maatschappelijke functie richt zich op het besef dat kindercentra een grote rol hebben in de opvoeding van kinderen. Doordat er steeds meer gebruik gemaakt wordt van de kinderopvang, spelen de pedagogisch medewerkers een belangrijke rol als opvoeders. Deze rol moet kwalitatief gezien goed uitgevoerd worden.

Ouders besteden de zorg en opvoeding voor hun kinderen uit aan de kinderopvang. Omdat de opvoedingsrol gedeeld wordt met de pedagogisch medewerkers is een goede relatie en afstemming tussen de ouders en pedagogisch medewerkers zeer belangrijk (Allewijn, 2009).

1.8 Internationale ontwikkelingen

In onderstaande afbeelding wordt in verschillende landen aangegeven waar de focus ligt in het beroepsprofiel van de professionals in de kinderopvang.

Bron: (Urban, vandenBroeck, Lazzari, van Laere, Peeters, 2012).

Uit de afbeelding is af te lezen dat landen zoals België en Frankrijk gericht zijn op de kinderen, ouders en de maatschappij. In de competentieprofielen van de pedagogisch medewerkers wordt veel nadruk gelegd op communicatieve vaardigheden. Hier worden de pedagogisch medewerkers gezien als “partner” van ouders in de opvoeding. In België ligt de focus dan ook vooral op het communiceren en informeren aan ouders over de ontwikkeling van het kind. Daarnaast is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers ouders ondersteuning bieden aan de opvoeding thuis. De pedagogisch medewerkers communiceren met ouders over de opvoeding thuis en geven hen advies (Urban et al., 2012).

1.9 Aansluiting onderzoek kinderopvang Ukkepuk

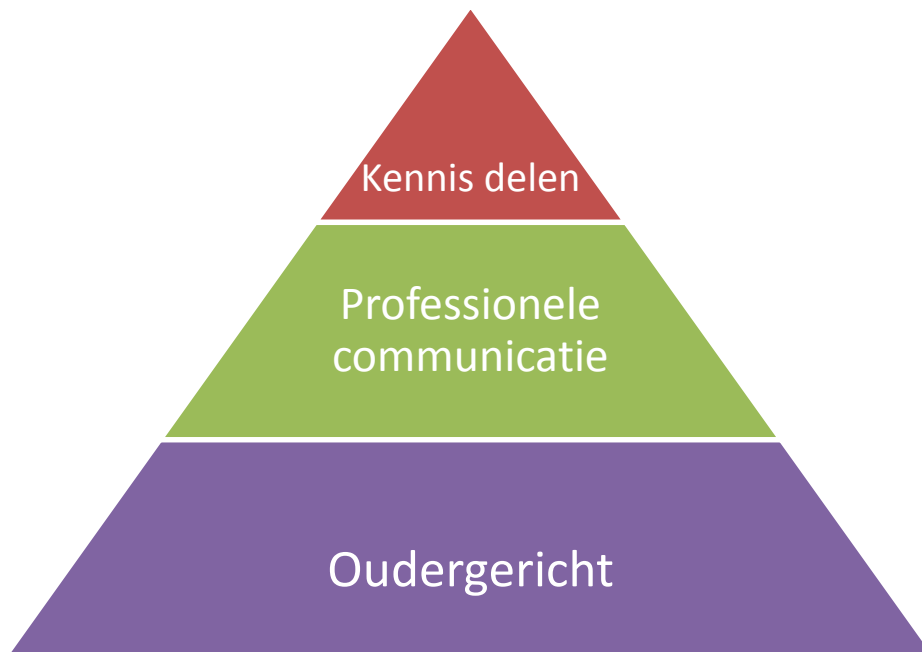
Sinds het begin van de jaren ‘90 is het aantal kinderopvangcentra toegenomen. Het is maatschappelijk meer geaccepteerd dat ouders hun kinderen naar de kinderopvang brengen zodat zij kunnen werken. Tegenwoordig blijft 90% van de moeders na de geboorte van hun eerste kind werken (Allewijn, 2009). Het is dus een feit dat steeds meer kinderen gebruik maken van een kinderdagopvang en dat kinderen hier steeds meer uren doorbrengen. Hierdoor vindt een groot deel van de opvoeding op de kinderopvang plaats. Dit houdt in dat er een gedeelde verantwoordelijkheid ontstaat in de opvoeding tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zullen moeten samenwerken en afstemmen in samenspraak met ouders in het belang van het kind (Allewijn, 2009).

Overheden en kinderopvangcentra zien ouderbetrokkenheid als een belangrijk kwaliteitsaspect van de kinderopvang (Devillé, de Graaf & Singer, 2006). Door een hechte samenwerking tussen de

pedagogisch medewerkers en de ouders stijgt de kwaliteit van de opvang en de verzorging (Boudens, 2013). Wanneer er overdrachten plaatsvinden, wisselen de pedagogisch medewerker en ouder informatie uit welke van belang is voor de verzorging en opvoeding van het kind. Door dit af te stemmen kunnen zij de juiste zorg aan het kind bieden. Daarnaast worden problemen sneller en effectiever opgelost wanneer de pedagogisch medewerker en ouders afspraken maken over de opvoeding en verzorging van het kind (Boudens, 2013).

Relatie met het beleid

In het beleid van kinderopvang Ukkepuk staat beschreven dat gestreefd wordt naar goed contact met ouders. Ukkepuk vindt het belangrijk voor het welbevinden van de kinderen dat ouders zich prettig en thuis voelen in de opvang. Het beleid van Smallsteps, de overkoepelende kinderopvangorganisatie, beschrijft meerdere kernwaarden en bouwstenen. Eén van deze bouwstenen is dat de organisatie kind- maar ook oudergericht te werk wil gaan. Er wordt gestreefd naar professionele communicatie met ouders. In deze communicatie is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers eigen kennis delen met ouders (Smallsteps, 2014).

2. Praktijkprobleem

2.1 Ouders

De ouders van kinderen die naar kinderopvang Ukkepuk gaan, hebben in een klanttevredenheidsonderzoek aangegeven weinig toelichting te krijgen over het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers. In dit onderzoek is aan ouders gevraagd of zij op de hoogte zijn van het pedagogisch beleid van de kinderopvang en hoe dit beleid uitgedragen wordt door de pedagogisch medewerkers. Ouders hebben aangegeven weinig informatie te krijgen van de pedagogisch medewerkers over het dagelijkse omgaan met de kinderen. Ouders willen graag praktijkvoorbeelden horen in de overdracht. Daarnaast willen ouders horen waarom activiteiten/handelingen op een bepaalde manier gedaan worden.

2.2 Locatiemanager

De locatiemanager heeft aangegeven dat ouders deze toelichting horen te krijgen in de dagelijkse overdracht die plaatsvindt tijdens de breng- en haalmomenten van de kinderen. De locatiemanager heeft meerdere keren in gesprekken met de pedagogisch medewerkers aangegeven dat zij het pedagogisch handelen moeten toelichten aan ouders. Het pedagogisch beleid, de dagindeling en de activiteiten van kinderopvang Ukkepuk hebben een achterliggende pedagogische gedachte. De locatiemanager vindt het belangrijk dat dit met ouders besproken wordt. Zo wordt er nu volgens de locatiemanager tijdens een overdracht verteld welke activiteiten er die dag gedaan zijn. De locatiemanager geeft aan dit oppervlakkig te vinden en vindt dat er diepgaandere informatie besproken moet worden tijdens de overdracht. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers niet alleen vertellen wat voor activiteit er gedaan is, maar ook welk ontwikkelingsgebied hiermee wordt gestimuleerd, wat het kind goed deed, waar het kind moeite mee had en hoe de pedagogisch medewerker het aangepakt heeft. Daarnaast kan de pedagogisch medewerker vragen hoe dit thuis bij de ouder gaat.

2.3 Huidige situatie

De pedagogisch medewerkers hebben het druk wanneer de ouders hun kinderen van de opvang komen halen. Hierdoor hebben zij weinig ruimte en tijd om een gesprek aan te gaan met ouders. Dit maakt het moeilijk om een volledige overdracht uit te voeren. Op dit moment wordt er in de overdracht op kinderopvang Ukkepuk geringe informatie uitgewisseld over de verzorging en dagbesteding van het kind. Met bovenstaande informatie heeft de onderzoeker de overdrachten op kinderopvang Ukkepuk geobserveerd. De onderzoeker heeft gekeken hoe deze verlopen en welke informatie er gedeeld wordt met ouders. Uit de observaties is naar voren gekomen dat de pedagogisch medewerkers weinig initiatief namen tot contact met de ouder. In de meeste gevallen vroegen ouders zelf hoe de dag verlopen is. In de overdracht werden er veelal vragen gesteld door de ouder. De pedagogisch medewerker liet zich leiden door deze vragen en nam geen initiatief om eigen informatie te delen.

2.4 Overdracht

Doordat er uit observaties is gebleken dat er tijdens de overdrachten weinig afstemming plaatsvindt tussen de pedagogisch medewerker en ouder, heeft de onderzoeker er in samenspraak met de opdrachtgever voor gekozen om zich niet specifiek te richten op het pedagogisch handelen tijdens de overdrachten. Het onderzoek zal zich richten op het verbeteren van de gehele overdracht van de pedagogisch medewerker.

2.5 Betrokkenen

De betrokkenen van dit praktijkvraagstuk zijn de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders. De pedagogisch medewerkers zijn betrokken omdat zij degenen zijn die de overdracht uitvoeren met de ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de locatiemanager om de overdrachten te verbeteren. Daarnaast zijn de ouders betrokken omdat zij de informatie uitwisselen met de pedagogisch medewerkers tijdens de overdracht. De ouders hebben baat bij de wederzijdse afstemming over hun kind.

2.6 Relevantie

Maatschappelijke relevantie

De samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers is belangrijk voor de kwaliteit van de kinderopvang en voor de verzorging van het kind. Tijdens de momenten van de overdracht wordt er informatie uitgewisseld over het kind dat van belang is voor de verzorging en opvoeding van het kind (Boudens, 2013). Daarnaast moet een kinderopvang zich afstemmen op de wensen en behoeften van de ouders. Een kinderopvang kan alleen blijven bestaan wanneer ouders tevreden zijn en vertrouwen hebben in de opvang.

Relevantie beroep

Boudens (2013) stelt dat de pedagogisch medewerkers de kinderen beter zullen begrijpen wanneer zij regelmatig contact hebben met ouders en praten over de thuissituatie. Dit contact kan zorgen voor nieuwe inzichten en leidt tot betere kwaliteit van het handelen van de pedagogisch medewerkers. Daarnaast beschrijft de beroepscode van Abvakabo dat pedagogisch medewerkers ervoor moeten zorgen dat de verzorging en begeleiding van het kind afgestemd moet zijn met de thuissituatie. De pedagogisch medewerkers zorgen voor deze afstemming door regelmatige communicatie met ouders (Abvakabo, 2010). In deze beroepscode wordt omschreven dat er van pedagogisch medewerkers verwacht wordt dat zij haar beroepsmatig handelen vorm kan geven en kan uitleggen op basis van welke argumenten ze voor een bepaalde aanpak of handelswijze heeft gekozen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van pedagogische inzichten waar de kinderopvang voor staat (Abvakabo, 2010).

Relevantie opdrachtgever

Voor de opdrachtgever is dit onderzoek relevant omdat dit zou kunnen leiden tot verbetering van de samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers en de ouders. Wanneer er meer en diepgaandere informatie wordt uitgewisseld, wordt er inzicht verkregen in behoeften en wensen. Op deze manier kan de kwaliteit van de overdrachten verbeterd worden.

3. Onderzoeksdoel

In dit hoofdstuk wordt het doel van het onderzoek beschreven. Verder zijn de hoofd- en deelvragen beschreven.

Onderzoeksdoel

Het doel van het onderzoek is het verbeteren van de overdrachten tussen de pedagogisch medewerkers en ouder op kinderopvang Ukkepuk.

Hoofdvraag

Hoe kan kinderopvang Ukkepuk de overdrachten tussen de pedagogisch medewerkers en ouders verbeteren?

De deelvragen luiden als volgt:

Deelvraag 1: “Welke informatie wordt er tijdens de huidige overdracht besproken?”

Deelvraag 2: “Hoe ervaren de pedagogisch medewerker, de locatiemanager en de ouders de overdracht?”

Deelvraag 3: “Wat vinden de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders belangrijk in de overdracht?”

Deelvraag 4: “Hoe zien de overdrachten er op een andere locatie van Smallsteps uit?”

4.Theoretische achtergrond

In dit hoofdstuk wordt een theoretisch kader omschreven om het onderwerp van het onderzoek inzichtelijk te maken. Als eerste wordt er een beschrijving gegeven over een onderzoek naar de pedagogisch kwaliteit binnen de kinderopvang. Vervolgens wordt de communicatie tussen de pedagogisch medewerker en ouder uitgewerkt. Hierna wordt specifiek ingegaan op de overdrachten die plaatsvinden tussen de pedagogisch medewerker en ouder op de kinderopvang. Verder wordt een belangrijke ontwikkeling beschreven in de kinderopvang, de verschuiving van de positie van ouders in de kinderopvang. Als laatste wordt er een onderzoek van Allewijn aangehaald naar de afstemming en samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers en ouders op de kinderopvang.

4.1 Pedagogische kwaliteit

Volgens de NCKO heeft een hoge pedagogische kwaliteit van de kinderopvang een positief effect op kinderen. Een hoge kwaliteit van de kinderopvang kan bij kinderen met risicofactoren als beschermende factor worden gezien. Voor de kinderen die geen risicofactoren hebben, is de kinderopvang een toevoeging voor de ontwikkeling (Bollen, Fukkink, Gevers-Schaub, Helmerhorst, & Riksen-Walraven, 2012). Voor het bereiken van een pedagogische kwaliteit zijn vijf sleutelfactoren van belang. De sleutelfactoren die de kwaliteit van de opvang bepalen zijn:

- de persoonlijke en sociale competenties van kinderen
- het overdragen van normen en waarden
- socialisatie emotionele veiligheid en welbevinden
- gezondheid en fysieke veiligheid voor kinderen
- opvoedingspartnerschap met ouders (Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra, 2014)

De laatst genoemde sleutelfactor: opvoedingspartnerschap met ouders, heeft het meeste betrekking op het onderzoek en wordt hieronder uitgewerkt.

Opvoedingspartner van ouders

De kinderopvang is een partner van ouders in de opvoeding van het kind. In aanvulling op de thuissituatie is het van belang dat de kinderopvang een liefdevolle, sociale, veilige en gezonde leefomgeving biedt. In deze omgeving worden er voor de kinderen optimale ontwikkelingskansen geboden (Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra, 2014). De pedagogisch medewerkers wisselen ideeën uit met ouders en andersom. Zo kan er overlegd worden over de pedagogische aanpak. Daarnaast informeren pedagogisch medewerkers en ouders elkaar over de belevenissen en de ontwikkeling van het kind. Op deze manier ondersteunen de pedagogisch medewerkers en ouders elkaar en vullen zij elkaar aan in hun opvoedingstaak. Door deze uitwisseling van informatie wordt er een verbinding gelegd tussen het opvoedklimaat thuis en op de kinderopvang. Deze verbinding versterkt de ontwikkeling en de opvoeding van het kind (Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra, 2014).

4.2 Communicatie met ouders

Afstemming

Voor een goede kinderopvang vormen goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en pedagogisch medewerkers de basis. De verschillende leefwerelden van een kind kunnen hierdoor verbonden worden (Kleerekoper & Singer, 2009). Deze samenwerking met ouders heeft positieve gevolgen voor de ouder, de pedagogisch medewerker en de kinderen. Zo voelen ouders zich meer betrokken bij het leer- en ontwikkelingsproces van hun kinderen (Hautumn & Prott, 2005). Hierdoor zijn ouders geïnteresseerd in de informatie die de pedagogisch medewerker geeft en zullen zij zelf ook meer informatie delen (Boudens, 2013). Boudens (2013) stelt dat de pedagogisch medewerkers de kinderen beter zullen begrijpen wanneer zij regelmatig contact hebben met ouders en praten over de thuissituatie. Wanneer de pedagogisch medewerkers door de ouders geïnformeerd worden over thuissituaties, kan dit nieuwe inzichten geven voor de pedagogisch medewerkers. Wanneer kinderen bemerken dat er een goede afstemming plaatsvindt tussen de pedagogisch medewerker en ouder, geeft dit hen een veilig gevoel. Door dit veilige gevoel worden kinderen leergieriger op de kinderopvang (Boudens, 2013).

Eigen aanpak

Hoewel het nodig is dat de pedagogisch medewerkers aansluiten bij de opvoeding van de ouders, is het van belang dat zij ook een eigen pedagogische aanpak hebben. De pedagogisch medewerkers zijn er voor veel kinderen en het is niet mogelijk om elk kind te behandelen zoals ouders dit graag zouden zien (Kleerekoper & Singer, 2009). Voor een professionele aanpak is overeenstemming met ouders wel noodzakelijk. Verschillende opvattingen van pedagogisch medewerkers en ouders kunnen nadelig zijn voor het kind (Hautumn & Prott, 2005). De aanpak van de pedagogisch medewerkers heeft aansluiting op het beleid van de kinderopvang. De manier waarop de pedagogisch medewerkers dagelijks omgaan met de kinderen, heeft betrekking op het beleid en uitstraling van de organisatie (Kleerekoper & Singer, 2009).

Emoties bij overdracht

Het ontwikkelen van positieve relaties met de ouders is zeer belangrijk voor de relatie met het kind. Zelfs wanneer de relatie met de ouders sterk en positief is, kan het delen van de zorgen over het kind sterkte emoties oproepen. Zo kunnen ouders onzeker worden wanneer hun kind zich voorbeeldig gedraagt op de kinderopvang en thuis ander gedrag laat zien (Zero to three, N.D.). Het is voor de pedagogisch medewerkers belangrijk om zich bewust te zijn van eigen emoties bij bepaalde reacties en gezichtsuitdrukkingen van ouders.

Het is van belang dat de pedagogisch medewerkers de emoties herkennen en hier mee om kunnen gaan (Zero to three, N.D.). De pedagogisch medewerkers kunnen bij heftige emoties de situatie bekijken vanuit het oogpunt van het kind. Afstemmen op de ervaringen van het kind kan de spanning verminderen en leiden tot een gezamenlijke probleemoplossing. Zo kan het bijvoorbeeld voorkomen dat een kind een woedeaanval krijgt op het moment dat het wordt opgehaald door zijn ouders. Ouders kunnen zich hierdoor ongemakkelijk voelen. Wanneer de situatie bekeken wordt vanuit het oogpunt van het kind kan het gedrag van het kind gekaderd worden. Zo kan de pedagogisch medewerker reageren door te zeggen: “Het lijkt wel alsof Sam u probeert te vertellen, ik ben met zo veel plezier met het poppenhuis aan het spelen dat ik wat tijd nodig heb om te wennen aan het idee dat het tijd is om naar huis te gaan” (Zero to three, N.D.).

4.3 Overdracht

Ouders

Een overdracht vindt plaats wanneer de ouders het kind brengen of halen naar/van de kinderopvang. Tijdens een overdracht wisselen de ouder en de pedagogisch medewerker informatie uit met betrekking tot de verzorging van het kind (Boudens, 2013). De meeste ouders hebben weinig pedagogische kennis en zullen niet snel vragen naar het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers. Volgens Boudens (2013) komt dit omdat ouders niet goed weten waar ze naar kunnen vragen. Ouders moeten over een drempel heen stappen om een vraag te stellen. Deze drempel kan voortkomen uit schaamte of angst voor afwijzing. Bijvoorbeeld wanneer een kind op de opvang wel veel boterhammen eet maar thuis niet, kan het voor een ouder lastig zijn om hier dieper op in te gaan. Ouders kunnen denken zelf niet goed te handelen en vragen hier niet naar uit angst voor afwijzing (Boudens, 2013).

Pedagogisch medewerkers

Niet alleen de ouders maar ook de pedagogisch medewerkers kunnen zich onzeker voelen in het contact. Pedagogisch medewerkers kunnen zich onzeker voelen wanneer ouders hoogopgeleid zijn. Daarnaast kunnen zij onzeker worden over eigen kennis of ervaring (Boudens, 2013). Het tijd maken voor een overdracht met een ouder is ook een drempel. Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat en bezig is met een kind, is het erg lastig om ook een overdracht uit te voeren met een ouder. Ouders zien dat de pedagogisch medewerkers druk zijn en willen hen niet teveel storen. Door bovengenoemde oorzaken gaan de gemiddelde overdrachten vooral over de verzorging van de kinderen. Initiatief tot diepgaandere gesprekken en overdrachten vinden pas plaats wanneer er problemen zijn (Boudens, 2013).

4.4 Positie ouders kinderopvang

De kinderopvang moet zich afstemmen op de wensen en behoeften van de ouders. Een kinderopvang kan alleen blijven bestaan wanneer ouders tevreden zijn en vertrouwen hebben in de opvang. Hierdoor is het belangrijk om regelmatig met ouders in gesprek te gaan.

Minister Asscher van Sociale zaken vindt dat de positie van ouders in de kinderopvang en peuterspeelzaal versterkt moet worden. Per 1 juli 2015 hebben ouders meer zeggenschap in de kinderopvang. Er zal strenger worden gecontroleerd op het verplicht aanstellen van de oudercommissie. Door het verplicht stellen van een oudercommissie wordt de inspraak van ouders voldoende gewaarborgd (Velsink, 2014). Hiernaast zal ook de zeggenschap van ouders over de kwaliteit veranderen. Op dit moment hebben de ouders alleen adviesrecht over de prijswijzigingen. Sinds 2014 hebben ouders ook adviesrecht over de pedagogische kwaliteit met onderwerpen zoals het wenbeleid of opendeurenbeleid. Als laatste zijn de kinderopvangorganisaties door de wet verplicht om het jaarverslag onder aandacht te brengen bij de ouders. De kinderopvang is hierin vrij om een eigen manier te bedenken om dit te doen. Het jaarverslag zou gepubliceerd kunnen worden via de website of worden neergelegd in de kinderopvang zelf. Minister Asscher vindt het belangrijk dat ouders op de hoogte zijn van het jaarverslag en de ontwikkelingen binnen de kinderopvang (Velsink, 2014).

Het is van belang om ouders in een versterkte positie te plaatsen omdat ouders invloed kunnen hebben op de proceskwaliteit in de kinderopvang. Zo kan er met ouders gecommuniceerd worden over het pedagogisch beleid en verzorgings- en opvoedingszaken (Kleerekoper & Singer, 2009).

4.5 Onderzoek Allewijn

Allewijn (2009) heeft een onderzoek uitgevoerd naar de samenwerking en afstemming tussen ouders en de pedagogisch medewerkers. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat ouders doorgaans weinig zicht hebben in wat de kinderen op een kinderdagverblijf doen en leren. Daarnaast hebben zij geen zicht op de rol van de pedagogisch medewerkers in het ontwikkelingsproces van het kind. Dit heeft te maken met het feit dat ouders niet beseffen dat de kinderopvang een grote invloed heeft op de opvoeding van de kinderen. Hierdoor worden er door ouders weinig inhoudelijke eisen gesteld aan de kinderopvang (Allewijn, 2009). Allewijn (2009) beschrijft in haar onderzoeksresultaten dat de rol van de kinderopvang in de opvoeding niet duidelijk genoeg is. Als gevolg wordt hierdoor alleen over opvoeding gesproken wanneer hier aanleiding toe is. Daarnaast wordt er beschreven dat de ouders en de pedagogisch medewerkers zich niet bewust zijn van elkaars wensen op het gebied van opvoeding. Er vindt hierover weinig tot geen afstemming plaats (Allewijn, 2009).

5. Methode

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de deelvragen zijn onderzocht. Er is per deelvraag beschreven welke onderzoeksactiviteiten er uitgevoerd zijn en hoe de data is geanalyseerd.

5.1 Onderzoeksvorm

Het onderzoek wat uitgevoerd is, valt onder een kwalitatief onderzoek. Een kwalitatief onderzoek houdt in dat er ingegaan wordt op diepgaande informatie en achterliggende behoeften, meningen en motieven van de organisatie zelf en de betrokkenen (Migchelbrink, 2006). Hierdoor wordt de huidige praktijksituatie in kaart gebracht. Daarnaast valt het uitgevoerde onderzoek onder een beschrijvend onderzoek. Om iets te kunnen verbeteren moet eerst gekeken worden hoe de huidige processen verlopen en wat de ervaringen zijn van de betrokken partijen. Het doel van dit type onderzoek is dan ook het in kaart brengen van de praktijksituatie (Van der Donk en van Lanen, 2014). Er is onderzocht hoe de huidige overdracht in de praktijk verloopt, wat de wensen en behoeften van de betrokken partijen zijn en er is gekeken hoe de overdrachten op een andere kinderopvang verlopen.

5.2 Databronnen

Een overzicht van de gebruikte onderzoeksinstrumenten per deelvraag.

Deelvraag	Observeren	Interviewen	Enquêteren
1. Welke informatie wordt er tijdens de huidige overdracht besproken?	x		
2. Hoe ervaren de pedagogisch medewerker, de locatiemanager en de ouders de overdracht?		x	
3. Wat vinden de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders belangrijk in de overdracht?			x
4. Hoe zien de overdrachten er op een andere locatie van Smallsteps uit?	x		

5.3 Validiteit

In het onderzoek is zoveel mogelijk rekening gehouden met de validiteit. Zo is er constant nagegaan of datgene wat onderzocht moest worden, ook echt onderzocht werd (Van der Donk & Van der Lanen, 2014). Tijdens de uitvoering van dit onderzoek is er veel aandacht besteed aan de democratische validiteit. Dit houdt in dat er zo veel mogelijk overleg plaats heeft gevonden tussen de betrokken partijen. In dit onderzoek zijn de pedagogische medewerkers, de ouders en de locatiemanager betrokken en is naar hun mening gevraagd. Op deze manier is het praktijkprobleem aangepakt door het te bekijken vanuit meerdere perspectieven.

De mate van de dialogische validiteit is hoog geweest. De onderzoeker is op systematische wijze kritisch gevolgd door de begeleider vanuit school en door de opdrachtgever.

5.4 Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid heeft betrekking op de consequentheid en de nauwkeurigheid van metingen (Van der Donk & Van der Lanen, 2014). De onderzoeker heeft data verzameld uit verschillende bronnen. De onderzoeker heeft gebruik gemaakt van observaties, interviews en enquêtes. In het vooronderzoek is er een literatuurstudie uitgevoerd. Door triangulatie toe te passen wordt er een rijker beeld geschetst van de beroepspraktijk en wordt de validiteit en betrouwbaarheid verhoogd (Van der Donk & Van der Lanen, 2014).

5.5 Deelvraag 1

“Welke informatie wordt er tijdens de huidige overdracht besproken?”

De onderzoeker heeft voor beantwoording van deze deelvraag de overdrachten van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. Door een praktijksituatie doelgericht en systematisch te observeren, verwerft de onderzoeker inzicht in wat er daadwerkelijk gebeurt in de praktijk (Van der Donk & van Lanen, 2011). Het doel van de observaties was om erachter te komen welke informatie de pedagogisch medewerker deelt met de ouders. De onderzoeker heeft de observaties uitgevoerd op drie verschillende dagen waardoor de invloed van tijdsgebonden factoren wordt vermindert en de validiteit wordt verhoogd (Van der Donk & van Lanen, 2011). Er is geobserveerd tussen 16:30 en 18:00 omdat rond deze tijd de meeste ouders hun kinderen van de kinderopvang komen halen. De onderzoeker heeft van tevoren een format opgesteld voor de observaties (zie Bijlage 1). Het format bevat onderwerpen die uit de literatuur en het pedagogisch beleid van kinderopvang Ukkepuk zijn gehaald. Tijdens het observeren heeft de onderzoeker onderwerpen aangekruist die de pedagogisch medewerker met ouders bespreekt. Achter het onderwerp is uitgewerkt welke specifieke informatie de pedagogisch medewerker met de ouder deelt. In de observatielijst zijn de volgende onderwerpen opgenomen: contact met leidster, lichamelijke verzorging, spel/activiteiten, slapen, gedrag, voeding en pedagogisch handelen.

De onderzoeker heeft in totaal 24 overdrachten geobserveerd. Deze observaties zijn geanalyseerd door te kijken naar welke onderwerpen het meeste besproken zijn. Achter elk onderwerp is de tekst beschreven die de pedagogisch medewerkers hierover hebben gedeeld met ouders. Deze tekst is teruggebracht tot betekenisvolle fragmenten en eventuele subthema's. Ook het algemene verloop van de overdracht is beschreven.

5.6 Deelvraag 2

“Hoe ervaren de pedagogisch medewerker, de locatiemanager en de ouders de overdracht?”

Om de ervaringen van de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers en de ouders in kaart te brengen, zijn er interviews uitgevoerd. De onderzoeker heeft open maar gestructureerde interviews uitgevoerd (zie Bijlage 2). De respondenten zijn door middel van een steekproeftrekking gekozen. De onderzoeker heeft ouders persoonlijk benaderd voor het afnemen van een interview. De interviews zijn individueel afgenomen waardoor er minder kans is op sociale beïnvloeding (Van der Donk & van Lanen, 2011). In onderstaande tabel wordt weergegeven naar hoeveel afnamen van de interviews de onderzoeker streefde en hoeveel er uiteindelijk zijn uitgevoerd.

Tabel 5.1 Aantal respondenten voor interviews weergegeven in tabel.

Respondent	Streefdoel	Uitgevoerd
Locatiemanager	n= 1	N= 1
Pedagogisch medewerkers	n= 6	N= 7
Ouders	n= 10	N= 7

Om de interviews te analyseren heeft de onderzoeker de interviews letterlijk uitgetypt. Op deze manier is ervoor gezorgd dat er geen waardevolle informatie verloren gaat (Van der Donk & van Lanen, 2011). De interviews zijn horizontaal vergeleken, dit is apart voor de pedagogisch medewerkers en de ouders gedaan. Zo heeft de onderzoeker alle antwoorden op eenzelfde vraag naast weergegeven in een tabel. De antwoorden van de respondenten konden hierdoor op een overzichtelijke manier vergeleken worden. De onderzoeker heeft onder elke tabel de bevindingen beschreven. Dit leverde de onderzoeker een overzichtelijk beeld op voor het trekken van conclusies.

5.7 Deelvraag 3

“Wat vinden de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders belangrijk in de overdracht?”

Voor de beantwoording van deze deelvraag heeft de onderzoeker een online enquête opgesteld (zie Bijlage 3). Er zijn drie enquêtes opgesteld voor de ouders, de pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. De onderzoeker heeft gekozen voor het gebruik van schaalvragen en meerkeuzevragen. Daarnaast heeft de onderzoeker ervoor gekozen om de respondenten ruimte te geven voor eigen invulling. Dit is gedaan door achter de meerkeuze vragen een optie toe te voegen: anders, namelijk..

In de enquête zijn onderwerpen voorgelegd waar de respondenten door middel van een schaalvraag aan konden geven hoe belangrijk zij dit onderwerp vonden. Hieronder volgt een voorbeeldvraag voor het onderwerp voeding.

In welke mate vindt u het onderwerp ‘voeding’ belangrijk tijdens de overdracht?

Deze vraagstelling heeft de onderzoeker gebruikt voor de volgende onderwerpen: voeding, gedrag, lichamelijke verzorging, slapen, spel/activiteiten en pedagogisch handelen. De onderzoeker heeft deze onderwerpen verkregen uit het boek “pedagogisch kader” van Singer & Kleerekoper (2009) en uit het beleidsplan van kinderopvang Ukkepek.

De onderzoeker heeft gekozen voor een enquête omdat hiermee meer respondenten bereikt kunnen worden dan met bijvoorbeeld interviews. De onderzoeker heeft drie enquêtes uitgezet, voor de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers en de ouders. Door deze drie verschillende enquêtes kon de onderzoeker onderscheid maken tussen de antwoorden van deze drie groepen respondenten.

De onderzoeker heeft de ouders benaderd door via de locatiemanager een mail te versturen met de vraag of zij de enquête zouden willen invullen. Een week later heeft de onderzoeker een herinneringsmail laten versturen door de locatiemanager. Als laatste is de onderzoeker tijdens de haalmomenten van de kinderen bij de kinderopvang gaan staan en heeft ouders persoonlijk aangesproken over het invullen van de enquête. De onderzoeker heeft ouders een briefje meegegeven waarop de link van de enquête was genoteerd. De pedagogisch medewerkers zijn zowel via de mail als persoonlijk benaderd voor het invullen van de enquête.

In onderstaande tabel wordt weergegeven naar hoeveel respons de onderzoeker streefde en hoeveel enquêtes er uiteindelijk zijn ingevuld.

Tabel 5.2 Aantal respondenten voor enquête weergegeven in tabel.

Respondent	Streefdoel	Uitgevoerd
Locatiemanager	n= 1	N = 1
Pedagogisch medewerkers	n= 18	N = 15
Ouders	n= 50	N = 37

Doordat de onderzoeker de enquête online heeft afgenomen, zijn de percentages berekend door de computer. Zo kan de onderzoeker achter elk antwoord zien hoeveel procent van de respondenten dit heeft aangeklikt. Er is gekeken naar de onderwerpen die het hoogst behaalde percentage hebben. Op basis hiervan kon de onderzoeker beoordelen welke onderwerpen de respondenten belangrijk vinden. Het verwerken is voor elke betrokken partij apart gedaan.

5.8 Deelvraag 4

“Hoe zien de overdrachten er op een andere locatie van Smallsteps uit?”

Voor het beantwoorden van deelvraag vier heeft de onderzoeker de overdrachten van de pedagogisch medewerkers op locatie Woezelhuis geobserveerd. Het Woezelhuis is een kinderopvang in Delft wat valt onder de organisatie Smallsteps. Voor de observaties is hetzelfde observatieformulier gebruikt als voor de observaties bij kinderopvang Ukkepuk (zie bijlage 1). Hierdoor kan een betrouwbare vergelijking worden gemaakt. Ook het aantal geobserveerde overdrachten komt overeen, de onderzoeker heeft 24 overdrachten geobserveerd op kinderopvang Woezelhuis. De onderzoeker heeft op de maandag, dinsdag en donderdag geobserveerd. Er is geobserveerd tussen 16:30 en 18:00 omdat rond deze tijd de meeste ouders hun kinderen van de kinderopvang komen halen.

6. Resultaten

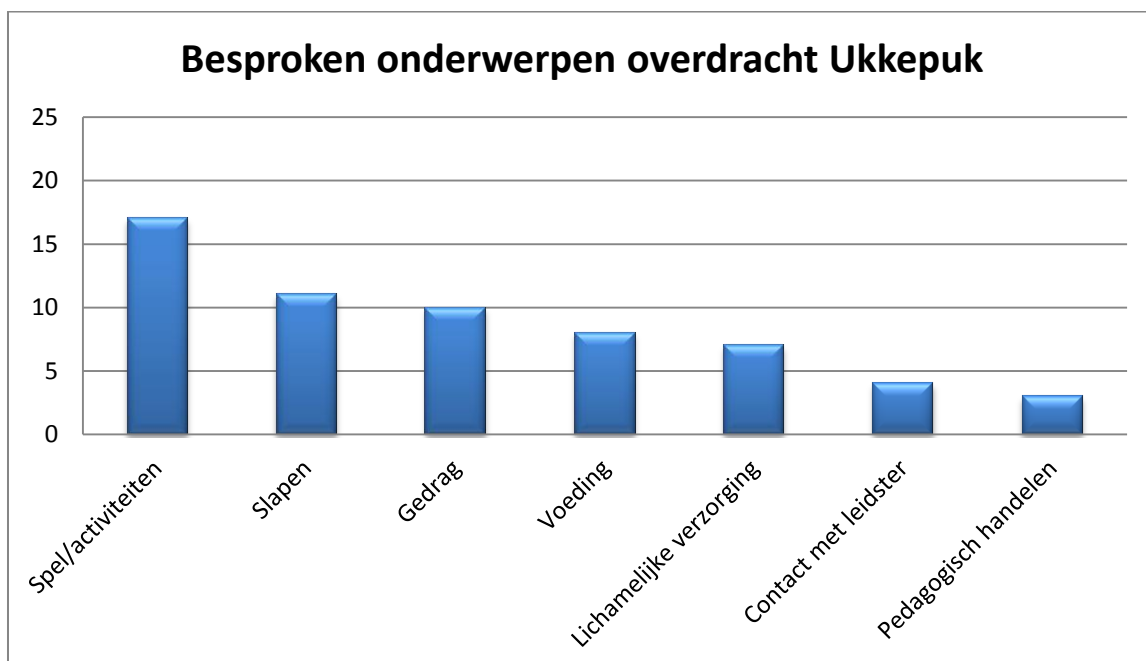
Deelvraag 1: Welke informatie wordt er tijdens de huidige overdracht besproken?

Beschrijving verloop overdracht

Op de eerste dag van de observatie zijn alle groepen op kinderopvang Ukkepek rond 16:30 naar buiten gegaan, dit is het tijdstip waarop de ouders hun kinderen komen halen. Dit betekent dat alle ouders hun kind buiten moeten ophalen en de overdrachten buiten plaatsvinden. De ouders gaan zelf naar binnen om de spullen van de kinderen op te halen en komen hierna weer naar buiten. In veertien van de vierentwintig overdrachten nam de ouder het initiatief tot het maken van een praatje met de pedagogisch medewerker. Deze ouders zochten zelf de pedagogisch medewerker van hun kind op en vroegen aan de pedagogisch medewerker: “Alles goed gegaan vandaag?”. De pedagogisch medewerkers gaan door met waar zij mee bezig zijn of blijven op hun plek staan. Er zijn vier ouders waarbij geen overdracht heeft plaatsgevonden. In tien van de vierentwintig overdrachten gebruiken de pedagogisch medewerkers het zinnetje “het is goed gegaan vandaag” of “het was een erg goede dag vandaag”. Tijdens de overdracht wordt deze zin gebruikt om te vertellen hoe de dag is verlopen. Deze zin wordt door de pedagogisch medewerkers niet toegelicht.

Eén van de pedagogisch medewerkers heeft uitgelegd dat zij tijdens een overdracht minder aandacht besteedt aan informatie over de slaaptijden, het verschonen van luiers en de hoeveel de kinderen hebben gegeten. Deze informatie wordt op een bord in elke groep geschreven. Achter de naam van het kind wordt geschreven op welke tijdstippen het kind geslapen heeft, hoeveel het gegeten heeft en hoe vaak de luier is verschoond. Ouders kunnen dit zelf van het bord aflezen.

Hieronder wordt weergegeven hoe vaak een onderwerp is besproken in de 24 geobserveerde overdrachten.

Figuur 5.1. Besproken onderwerpen overdracht Ukkepek in aantallen weergegeven (24 overdrachten)

Spel/activiteiten

Dit onderwerp is 17 keer besproken van de 24 geobserveerde overdrachten, waarmee dit het meest besproken onderwerp is. De pedagogisch medewerkers van alle groepen lichten in alle gevallen toe wat voor activiteiten er die dag zijn gedaan. In 5 van de 17 overdrachten over spel/activiteiten laten de pedagogisch medewerkers een knutselwerk zien wat het kind gemaakt heeft. De pedagogisch medewerkers vertellen 5 van de 17 keer dat zij die dag buiten hebben gespeeld. De onderzoeker heeft van de 24 overdrachten in totaal 5 overdrachten van baby's geobserveerd. Bij één baby is het onderwerp spel/activiteiten aan bod gekomen. De pedagogisch medewerker vertelde aan de ouder dat de baby in de box had gespeeld.

Slapen

Het onderwerp slapen is 11 keer besproken van de 24 overdrachten. Bij dit onderwerp wordt het zinnetje "hij heeft goed geslapen of "hij heeft lekker geslapen" vier van de elf keer gebruikt. Verder worden er bij dit onderwerp uitzonderingen of bijzonderheden vermeld, bijvoorbeeld wanneer het kind niet kon slapen of later is gaan slapen dan gebruikelijk.

Gedrag

Van de 24 overdrachten is het onderwerp gedrag 10 keer besproken. In vijf van de tien gevallen werd er gesproken over het sociale gedrag van het kind. De pedagogisch medewerker gaf aan dat het kind met andere kinderen heeft gespeeld en noemde de namen van de andere kinderen.

Deelvraag 2: Hoe ervaren de pedagogisch medewerker, de locatiemanager en de ouders de overdracht?

Locatiemanager

De locatiemanager geeft aan dat de overdrachten op dit moment zeer beknopt zijn en dat niet alle pedagogisch medewerkers een overdracht uitvoeren. Daarnaast ziet de locatiemanager leidsters die van het bord oplezen wat het kind gegeten en gedronken heeft en daar moeten ouders het mee doen. De locatiemanager geeft aan dat er voor de ouders allemaal apart de tijd genomen moet worden. Zij zou willen zien dat de pedagogisch medewerkers aan ouders vertellen wat er die dag gebeurd is, wat de kinderen gedaan hebben, wat ze gespeeld hebben en met wie ze gespeeld hebben. Wanneer er activiteiten zijn uitgevoerd, is het belangrijk om te vertellen waarom een activiteit is gedaan en welke ontwikkelingsgebieden hierbij gestimuleerd worden. De locatiemanager vindt dat er minimaal tien tot vijftien minuten voor een overdracht uitgetrokken moet worden. De koppeling naar de thuissituatie is belangrijk in het kader van het kind. De locatiemanager vindt dat de verbetering van de overdrachten vooral op het inhoudelijke deel ligt. Het is volgens haar belangrijk dat de pedagogisch medewerkers de rust nemen om een overdracht te geven en niet alleen vertellen wat het kind gegeten heeft en dat het goed is gegaan.

Pedagogisch medewerkers

De duur van de overdracht en het delen van soort informatie verschilt per ouder. De pedagogisch medewerkers geven aan dat niet elke ouder behoefte heeft aan een overdracht die vijf minuten duurt. Wanneer ouders haast hebben, wordt de overdracht gedaan in enkele zinnen. Belangrijke informatie wordt dan op een ander moment besproken, bijvoorbeeld de volgende dag. Vijf van de zeven pedagogisch medewerkers geven in elke overdracht aan hoe de dag is verlopen. Hierbij wordt volgens drie pedagogisch medewerkers aan ouders verteld wat het kind gegeten en gegeten dronken heeft maar ook wat er die dag gedaan is aan activiteiten.

De pedagogisch medewerkers hebben zelf aangegeven, tevreden te zijn met het positief blijven in de overdracht. Daarnaast geven drie pedagogisch medewerkers aan tevreden te zijn over hun enthousiasme en humor in de overdracht. Zo vertelt één pedagogisch medewerker dat zij ouders altijd met enthousiasme benadert. Zij probeert de overdrachten uit te voeren met een lach op haar gezicht. Eén pedagogisch medewerker geeft aan altijd af te sluiten met een positief punt in de overdracht zodat ouders met een goed gevoel naar huis gaan, één andere pedagogisch medewerker geeft aan het positieve eerst te vertellen en daarna het negatieve te delen als er iets gebeurd is.

Zes van de zeven pedagogisch medewerkers geven aan het lastig te vinden om overdrachten uit te voeren wanneer alle ouders tegelijk komen en het druk is. Er moeten dan in een korte tijd veel overdrachten uitgevoerd worden. De pedagogisch medewerkers vinden het lastig om de overdrachten dan uitgebreid te doen omdat ze zich moeten splitsen. Eén andere pedagogisch medewerker loopt tegen de Engelstalige ouders aan. Zij geeft aan de Engelse taal niet voldoende te beheersen om bijvoorbeeld over de ontwikkeling van het kind te praten. Zo heeft zij moeite met het bespreken van diepgaandere informatie. Het komt nu voor dat zij de overdrachten in het Nederlands doet en de ouders in het Engels terug praten.

Ouders

Drie van de zeven geïnterviewde ouders geven aan de open communicatie met de pedagogisch medewerkers fijn te vinden. De ouders voelen de vrijheid om naar alles te vragen en dit voelt volgens hen prettig. Daarnaast geeft één ouder aan een goede klik te hebben met de pedagogisch medewerkers waardoor er makkelijker gecommuniceerd wordt tijdens de overdracht. Het bord waar informatie op wordt geschreven over de voeding, slaaptijden en luiers wordt door drie ouders genoemd. Als er niet direct tijd is om mondeling een overdracht uit te voeren, kunnen ouders eerst op het bord kijken. Vijf van de zeven ouders geven aan dat de pedagogisch medewerkers de ruimte en de tijd nemen voor de overdracht, waardoor er soms op details kan worden ingegaan. Eén ouder noemt het gebruik van facebook van kinderopvang Ukkepek. Door de foto's te bekijken op facebook heeft de ouder al een beeld bij wat er die dag gedaan is. De ouders zijn over het algemeen erg tevreden over de informatie die zij krijgen tijdens de overdracht. Er wordt wel aangegeven dat het soms wat hectisch is als er meerdere ouders tegelijk hun kind komen ophalen.

“Oh had hij vanmiddag nou wel lekker geslapen of niet?” (Citaat ouder over pedagogisch medewerker)

Door de drukte vergeten de pedagogisch medewerkers deze informatie wel eens. Een andere ouder geeft aan soms wat specifieke informatie te missen over het eten en slapen, ook op het bord staat deze informatie niet specifiek genoeg vermeld. Wanneer de ouder navraag doet bij de pedagogisch medewerkers geven zij allebei iets anders aan, dit vindt de ouder verwarrend.

Negatieve ervaringen

Vijf van de zeven ouders geven aan geen negatieve ervaringen te hebben gehad met de pedagogisch medewerkers met betrekking tot de overdracht. Eén ouder geeft aan dat zijn/haar kind naar meerdere groepen op kinderopvang Ukkepek gaat en hierdoor ervaring heeft met meerdere pedagogisch medewerkers. Zij is zeer tevreden en heeft geen negatieve ervaringen. Eén andere ouder geeft aan geen negatieve ervaringen te hebben maar de overdrachten de ene keer beter te vinden dan de andere keer. Soms krijgt deze ouder een goed beeld van hoe de dag verlopen is en de andere keer is dit wat minder. De ouder geeft aan dat dit te maken kan hebben met meerdere

ouders die tegelijkertijd hun kind komen ophalen. Er is één ouder die aangeeft wel eens negatieve ervaringen te hebben gehad met de pedagogisch medewerkers. Zij ervaart wel eens dat de pedagogisch medewerkers in de overdracht oordelen over de ouder, in de zin van dat de ouder iets niet goed aanpakt in de opvoeding. Dit vindt de ouder heel vervelend en de ouder kreeg het gevoel alsof de pedagogisch medewerker de schuld bij de ouder neerlegde.

Samenwerking

Alle zeven ouders zijn zeer tevreden over de samenwerking in de opvoeding en de verzorging van de kinderen. Uit de interviews komt naar voren dat er tijdens de overdrachten overlegd en afgestemd wordt over de opvoeding. De ouders hebben het gevoel het aan te kunnen geven als zij bepaalde handelingen van de pedagogisch medewerkers anders zouden willen zien.

Deelvraag 3: Wat vinden de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders belangrijk in de overdracht?

De resultaten van de enquête worden apart beschreven voor de locatiemanager, pedagogisch medewerkers en ouders.

Locatiemanager

Hieronder wordt met een staafdiagram weergegeven welke scores de locatiemanager aan onderstaande onderwerpen heeft gegeven.

Figuur 5.2. Belangrijke onderwerpen tijdens overdracht van locatiemanager. Weergegeven op schaal; 1 zeer onbelangrijk, 5 zeer belangrijk. (N=1)

Uit de staafdiagram is af te lezen dat de locatiemanager de onderwerpen pedagogisch handelen en spel/activiteiten het meest belangrijk vindt in de overdracht.

Spel/activiteiten

De locatiemanager heeft bij spel/activiteiten aangegeven dit een zeer belangrijk onderwerp te vinden tijdens de overdracht. Zij vindt dat de pedagogisch medewerkers uitgebreide informatie kunnen delen met ouders op het gebied van spel/activiteiten. Zo heeft zij aangegeven het belangrijk te vinden om aan ouders te vertellen aan welke activiteiten het kind heeft meegedaan, wat de

activiteiten bijdragen aan de ontwikkeling van het kind, hoe het kind heeft gereageerd op de activiteiten, waar het kind moeite mee heeft, hoe de pedagogisch medewerkers handelen en of het kind naar buiten is geweest.

Pedagogisch handelen

Bij het onderwerp pedagogisch handelen vindt de locatiemanager het belangrijk dat de manier van handelen aansluit bij de wensen van de ouders. Dit kan door de pedagogisch medewerkers en ouders besproken worden in de overdracht. Daarnaast vindt de locatiemanager het van belang dat er besproken wordt welke vooruitgang het kind laat zien in zijn ontwikkeling en op welke manier de pedagogisch medewerkers deze ontwikkeling stimuleren.

Voeding

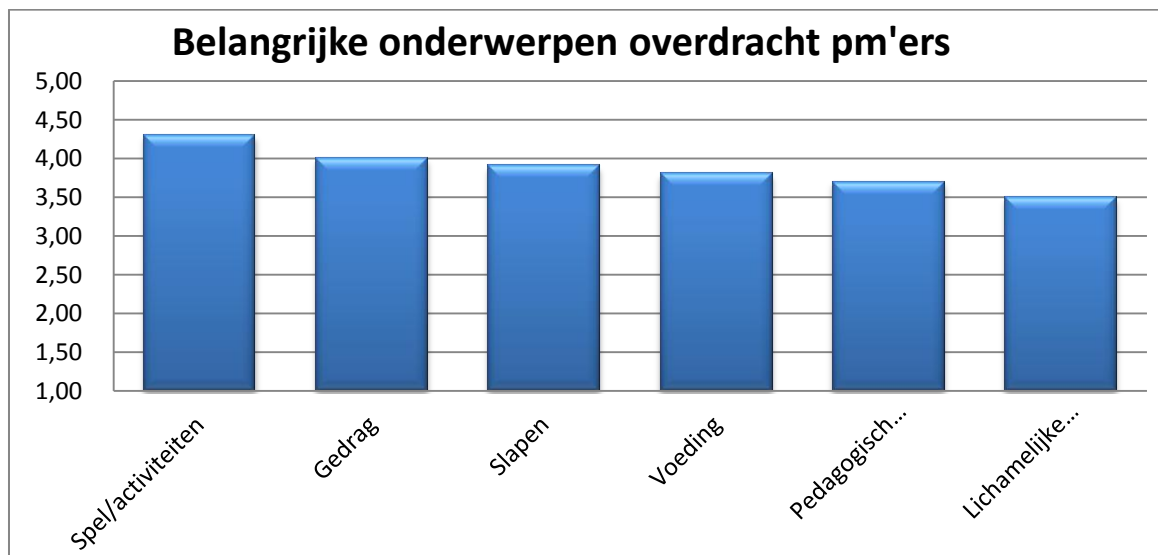
Met betrekking tot het onderwerp voeding heeft de locatiemanager aangegeven het belangrijk te vinden om te vermelden wat het kind gegeten en gedronken heeft. Het gedrag van het kind tijdens het eten en het handelen van de pedagogisch medewerkers tijdens het eten is hierbij ook van belang.

Gedrag

Bij het onderwerp gedrag gaat het vooral om het gedrag wat het kind de gehele dag heeft laten zien op de kinderopvang. De locatiemanager vindt het daarnaast ook belangrijk om het sociale gedrag van het kind toe te lichten en eventueel negatief gedrag te bespreken.

Pedagogisch medewerkers

In totaal hebben vijftien pedagogisch medewerkers de online enquête ingevuld. Hieronder is in een staafdiagram weergegeven wat de pedagogisch medewerkers de belangrijkste onderwerpen vinden om met ouders te delen tijdens een overdracht.

Figuur 5.3. Belangrijke onderwerpen tijdens overdracht van pedagogisch medewerkers. Weergegeven op schaal; 1 zeer onbelangrijk, 5 zeer belangrijk. (N=15)

Spel/activiteiten

De pedagogisch medewerkers vinden spel/activiteiten het belangrijkste onderwerp om met ouders te delen tijdens de overdracht. Op één pedagogisch medewerker na, gaven zij aan het belangrijk (4) tot heel belangrijk (5) te vinden om dit onderwerp met ouders te delen. In onderstaande tabel wordt weergegeven welke informatie de pedagogisch medewerkers belangrijk vinden om met ouders te delen met betrekking tot het onderwerp spel en activiteiten.

Tabel 5.3 Informatie over spel/activiteiten ingevuld door pedagogisch medewerkers. Weergegeven in aantallen en percentages (N=15)

Informatie spel/activiteiten	Aantal	Percentage
Aan welke activiteiten het kind heeft deelgenomen	14	93%
Of het kind buiten is geweest	13	87%
Of het kind samen heeft gespeeld	11	73%
Hoe het kind gereageerd heeft op de activiteiten	11	73%
Waar het kind moeite mee heeft met de activiteiten	10	67%
Wat de activiteiten bijdragen aan de ontwikkeling van het kind	7	47%
Hoe de pedagogisch medewerkers handelen tijdens het uitvoeren van de activiteiten	4	27%

Aan welke activiteiten het kind deelgenomen heeft, vinden de pedagogisch medewerkers het meest belangrijk. Veertien van de vijftien pedagogisch medewerkers hebben ingevuld dit heel belangrijk te vinden. Daarna komt het onderwerp buitenspelen, het gaat hierbij niet zozeer wat voor activiteiten er buiten gedaan zijn, maar of het kind buiten heeft gespeeld of niet. Minder dan de helft van de pedagogisch medewerkers vindt het belangrijk aan ouders uit te leggen wat de activiteiten voor bijdrage hebben voor de ontwikkeling van het kind. Slechts vier van de vijftien pedagogisch medewerkers hebben aangegeven het belangrijk te vinden hoe zijzelf pedagogisch hebben gehandeld tijdens de activiteiten.

Gedrag

In onderstaande tabel wordt weergegeven wat de pedagogisch medewerkers belangrijk vinden om te delen met ouders met betrekking tot het onderwerp gedrag.

Tabel 5.4 Informatie gedrag ingevuld door pedagogisch medewerkers. Weergegeven in aantallen en percentages (N=15)

Informatie gedrag	Aantal	Percentage
Wat voor gedrag het kind de gehele dag heeft laten zien	13	87%
Het sociale gedrag van het kind	12	80%
Hoe het kind zijn emoties uit	7	47%
Negatief gedrag dat het kind laat zien	7	47%

Dertien van de vijftien pedagogisch medewerkers hebben aangegeven het belangrijk te vinden om aan ouders te vertellen wat voor gedrag hun kind de gehele dag heeft laten zien, een globaal beeld van de dag. Daarnaast vinden de pedagogisch medewerkers het belangrijk om het sociale gedrag van het kind toe te lichten, of het met andere kinderen speelt en hoe dit samenspelen verloopt. Zeven van de vijftien pedagogisch medewerkers vinden het belangrijk om negatief gedrag van het kind en de manier waarop het kind zijn emoties uit mee te delen met ouders.

Slapen

In onderstaande staafdiagram wordt weergegeven welke informatie de pedagogisch medewerkers belangrijk vinden om te delen met ouders met betrekking tot het onderwerp slapen.

Tabel 5.5 Informatie over slapen ingevuld door pedagogisch medewerkers. Weergegeven in aantallen en percentages (N=15)

Informatie slapen	Aantal	Percentage
Slaapduur	13	87%
Tijdstip	13	87%
Aantal slaapmomenten	8	53%
Verloop slaapmoment	4	27%
Handelen van leidster tijdens slaapmoment	4	27%

Dertien van de vijftien pedagogisch medewerkers vinden het belangrijk om aan ouders te vertellen hoe lang het kind heeft geslapen en op welk tijdstip het is gaan slapen. Hier dient ook het bord in de groepen voor waar deze informatie op vermeld staat. Acht van de vijftien pedagogisch medewerkers hebben ingevuld het belangrijk te vinden om het aantal slaapmomenten te vertellen. Vier van de vijftien pedagogisch medewerkers vinden het belangrijk om het verloop van het slaapmoment te vertellen en het handelen toe te lichten bij het naar bed brengen van het kind.

Voeding

In onderstaande staafdiagram wordt weergegeven welke informatie de pedagogisch medewerkers belangrijk vinden om te delen met ouders met betrekking tot het onderwerp voeding.

Tabel 5.6 Informatie over voeding ingevuld door pedagogisch medewerkers. Weergegeven in aantallen en percentages (N=15)

Informatie voeding	Aantal	Percentage
Wat gegeten en gedronken	12	80%
Hoeveelheid eten en drinken	11	73%
Gedrag kind tijdens eten	4	27%
Handelen leidster tijdens eten	2	13%

Het meest belangrijk vinden de pedagogisch medewerkers de informatie over wat het kind gegeten en gedronken heeft. Zo kan er aan ouders verteld worden dat het kind een boterham heeft gegeten en welk beleg het hierop had. Elf van de vijftien pedagogisch medewerkers vinden de hoeveelheid van belang. Dan wordt er aan ouders verteld hoeveel boterhammen het kind heeft gegeten. Het gedrag tijdens het eten en het handelen van de pedagogisch medewerker zijn minder belangrijk.

Twee pedagogisch medewerkers hebben ingevuld het eigen handelen tijdens het eten belangrijk te vinden om aan ouders te vertellen.

Lichamelijke verzorging

In onderstaande staafdiagram wordt weergegeven welke informatie de pedagogisch medewerkers belangrijk vinden om te delen met ouders met betrekking tot het onderwerp lichamelijke verzorging.

Tabel 5.7 Informatie over lichamelijke verzorging ingevuld door pedagogisch medewerkers. Weergegeven in aantallen en percentages (N=15)

Informatie lichamelijke verzorging	Aantal	Percentage
Zindelijkheid	8	62%
Hoe vaak verschoond	7	54%
Anders, namelijk	4	31%
Gezicht wassen	1	8%

Iets meer dan de helft van de pedagogisch medewerkers hebben aangegeven het belangrijk te vinden om het met ouders te hebben over de zindelijkheid van het kind in de overdracht. Zo kan er besproken worden hoe het gesteld is met de zindelijkheid en hoe dit op de kinderopvang verloopt. Daarnaast kan er gevraagd worden naar hoe dit gaat in de thuissituatie van het kind. Zeven van de vijftien pedagogisch medewerkers vinden het belangrijk om aan ouders te vertellen hoe vaak het kind verschoond is. Deze informatie is ook op het bord in de groepen te vinden. Vier pedagogisch medewerkers hebben de optie “anders, namelijk..” ingevuld. Hier vulden twee pedagogisch medewerkers in bijzonderheden te willen vermelden aan ouders zoals erg rode billen van het kind. Eén pedagogisch medewerker geeft aan het belangrijk te vinden om te vertellen of de luier droog was en of het kind ook ontlasting in te luier heeft gehad. Dit heeft wel te maken met de leeftijd van het kind. De vierde pedagogisch medewerker heeft ingevuld dat het kind er verzorgd uit moet zien en het hier met ouders over te hebben.

Pedagogisch handelen

Tabel 5.8 Informatie over pedagogisch handelen ingevuld door pedagogisch medewerkers. Weergegeven in aantallen en percentages (N=15)

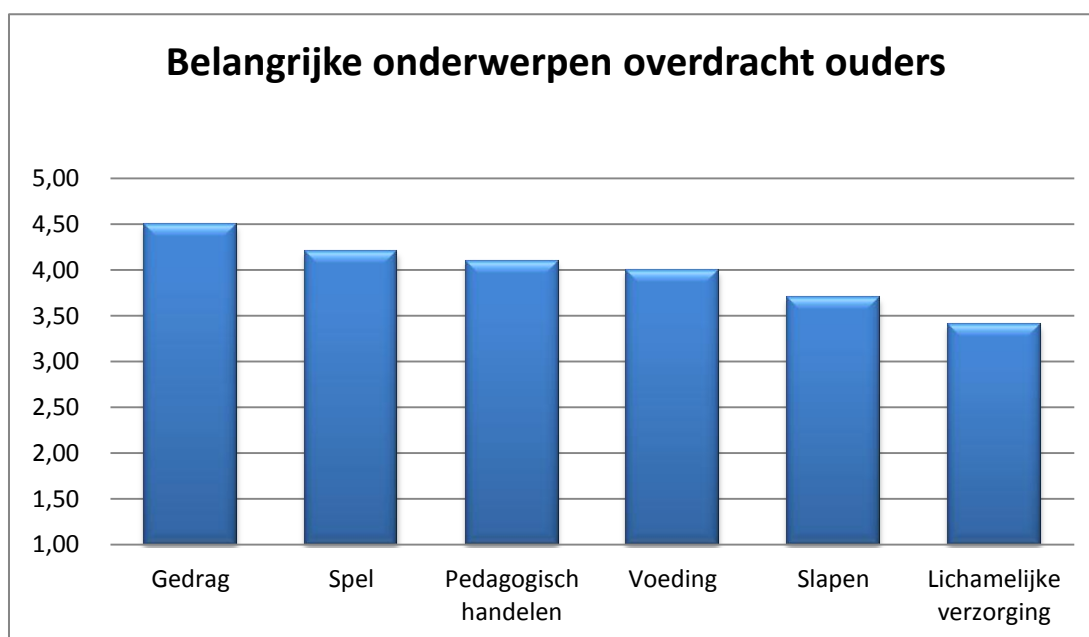
Informatie pedagogisch handelen	Aantal	Percentage
Vooruitgang ontwikkeling	14	93%
Contact tussen kind en leidster	8	53%
Manier van ontwikkeling stimuleren	7	47%
Pedagogische gedachte achter handelen	3	20%

Welke vooruitgang het kind laat zien in zijn ontwikkeling is de meest belangrijke informatie met betrekking tot het onderwerp pedagogisch handelen. Op één pedagogisch medewerker na, heeft iedereen dit ingevuld als belangrijke informatie. Op welke manieren er contact heeft plaatsgevonden tussen het kind en de pedagogisch medewerker, is door acht pedagogisch medewerkers als belangrijk gevonden. Minder dan de helft vindt het van belang om aan ouders te vertellen hoe zij als pedagogisch medewerker de ontwikkeling van het kind stimuleren.

De laagste score is het delen van de pedagogisch gedachte achter het handelen van de pedagogisch medewerkers. Drie pedagogisch medewerkers vinden het belangrijk om dit nader toe te lichten.

Ouders

De respons van ouders op het invullen van de enquête is N=37. 34 van de 37 ouders hebben aangegeven het gedrag van hun kind belangrijk tot zeer belangrijk te vinden om over geïnformeerd te worden in de overdracht. In de onderstaande staafdiagram wordt weergegeven welke onderwerpen ouders het meest belangrijk vinden om te horen te krijgen tijdens een overdracht.

Figuur 5.4: Belangrijke onderwerpen tijdens overdracht van ouders. Weergegeven op schaal; 1 zeer onbelangrijk, 5 zeer belangrijk. (N=37)

Een ouder zegt: “Soms is het onduidelijk hoeveel tijd je mag vergen van de leidster om daadwerkelijk in te gaan op bovenstaande onderwerpen” (Citaat ouder)

Bij alle onderwerpen geven ouders aan het belangrijk te vinden om te worden geïnformeerd over bijzonderheden en opvallendheden zoals een veranderd eet- of gedragspatroon bij het kind. Twee ouders hebben bij overige opmerkingen aangegeven het fijn te vinden om een overdracht te krijgen van de vaste leidsters. Zij vinden dat de invalkrachten minder toegankelijk zijn en niet uit eigen ervaringen weten hoe de dag is verlopen.

Gedrag

Tabel 5.9 Informatie over gedrag ingevuld door ouders. Weergegeven in aantallen en percentages (N=37)

Informatie gedrag	Aantal	Percentage
Wat voor gedrag het kind de gehele dag heeft laten zien	29	78%
Het sociale gedrag van het kind	29	78%
Hoe het kind zijn emoties uit	20	54%
Negatief gedrag dat het kind laat zien	17	46%
Anders, namelijk	3	8%

Het sociale gedrag van het kind en het gedrag wat het kind de gehele dag heeft laten zien, is voor ouders de meest belangrijke informatie. Zeven ouders hebben de optie “anders, namelijk..” ingevuld. Zo vult één ouder hier in het vooral belangrijk te vinden om een indruk te krijgen of het kind het naar zijn zin heeft gehad. Daarnaast vindt de ouder het belangrijk als de pedagogisch medewerkers eventueel opvallend gedrag benoemen, zowel positief als negatief gedrag. Eén andere ouder geeft aan af en toe een terugkoppeling te willen over de ontwikkeling van zijn/haar kind en hoe dit is tegenover het gemiddelde van de leeftijd van het kind. Een andere ouder geeft aan graag te willen horen hoe de pedagogisch medewerkers omgaan met het (negatieve)gedrag van zijn/haar kinderen. Dit kan voor de ouder belangrijk zijn in de thuissituatie.

Spel/activiteiten

Tabel 5.10 Informatie over spel/activiteiten ingevuld door ouders. Weergegeven in aantallen en percentages (N=37)

Informatie spel/activiteiten	Aantal	Percentage
Aan welke activiteiten het kind heeft deelgenomen	36	97%
Hoe het kind gereageerd heeft op de activiteiten	31	84%
Of het kind buiten is geweest	25	67%
Waar het kind moeite mee heeft met de activiteiten	21	57%
Of het kind samen heeft gespeeld	19	51%
Wat de activiteiten bijdragen aan de ontwikkeling van het kind	16	43%
Hoe de pedagogisch medewerkers handelen tijdens het uitvoeren van de activiteiten	10	27%

Uit bovenstaande tabel is af te lezen waarover ouders graag geïnformeerd willen worden met betrekking tot het onderwerp spel/activiteiten. Op één ouder na, hebben ouders aangegeven het belangrijk te vinden aan welke activiteiten hun kind heeft deelgenomen. Hoe de kinderen op deze activiteiten reageerden vinden 31 ouders belangrijk. Daarnaast zouden 25 ouders graag willen horen of de kinderen buiten hebben gespeeld. Het handelen van de leidster tijdens activiteiten is minder belangrijk volgens de ouders, zo hebben 10 van de 37 ouders aangegeven dit belangrijk te vinden.

Pedagogisch handelen

Tabel 5.11 Informatie over pedagogisch handelen ingevuld door ouders. Weergegeven in aantallen en percentages (N=37)

Informatie pedagogisch handelen	Aantal	Percentage
Vooruitgang ontwikkeling	29	78%
Manier van ontwikkeling stimuleren	23	62%
Contact tussen kind en leidster	21	57%
Pedagogische gedachte achter handelen	13	35%

Het onderwerp pedagogisch handelen staat op nummer drie van belangrijkste onderwerpen in de overdracht, gekozen door ouders. Bijna 30 ouders vinden het belangrijk om de vooruitgang van de ontwikkeling van zijn/haar kind te bespreken in de overdracht. Verder horen 23 ouders graag in de overdracht op welke manier de pedagogisch medewerker de ontwikkeling van het kind stimuleert. Hierbij hoort ook de informatie op welke manieren er contact is geweest tussen het kind en de pedagogisch medewerker, 21 ouders vinden dit belangrijk.

Voeding

Tabel 5.12 Informatie over voeding ingevuld door ouders. Weergegeven in aantallen en percentages (N=37)

Informatie voeding	Aantal	Percentage
Hoeveelheid eten en drinken	30	81%
Wat gegeten en gedronken	29	78%
Gedrag kind tijdens eten	11	29%
Handelen leidster tijdens eten	9	24%

Ouders geven gemiddeld een 4 score aan het onderwerp voeding, wat neerkomt op “belangrijk”. De informatie over voeding die ouders vooral belangrijk vinden is wat het kind gegeten en gedronken heeft en de hoeveelheid hiervan. Zo hebben ouders de behoefte om te horen te horen wat het kind heeft gegeten zoals een boterham met kaas en daarnaast hoeveel het kind hiervan op heeft. Het gedrag van het kind tijdens het eten vinden tien ouders belangrijk. Hoe de leidster handelt tijdens het eten vinden negen ouders belangrijk.

Slapen

Het onderwerp slapen scoort bij ouders gemiddeld een 3,7. Iets onder de waarde 4, wat voor belangrijk staat. Hieronder wordt in een staafdiagram weergegeven waarover ouders graag geïnformeerd willen worden met betrekking tot het onderwerp slapen.

Tabel 5.13 Informatie over slapen ingevuld door ouders. Weergegeven in aantallen en percentages (N=37)

Informatie slapen	Aantal	Percentage
Slaapduur	28	80%
Tijdstip	17	49%
Aantal slaapmomenten	12	34%
Verloop slaapmoment	6	17%
Handelen van leidster tijdens slaapmoment	4	11%

28 van de 37 ouders vinden het belangrijk om te horen te krijgen hoe lang zijn/haar kind geslapen heeft. Minder dan de helft vindt het tijdstip van het slapen belangrijk. Het minst belangrijke vinden ouders het handelen van de leidster tijdens het naar bed brengen, vier ouders hebben ingevuld dit belangrijk te vinden.

Lichamelijke verzorging

Het onderwerp lichamelijke verzorging scoort een 3,4 bij belangrijkste onderwerpen in de overdracht, waarbij een 4 voor belangrijk staat. Dit onderwerp komt hiermee voor ouders op de laatste plek van belangrijke onderwerpen in de overdracht.

Tabel 5.14 Informatie over lichamelijke verzorging ouders. Weergegeven in aantallen en percentage (N=37)

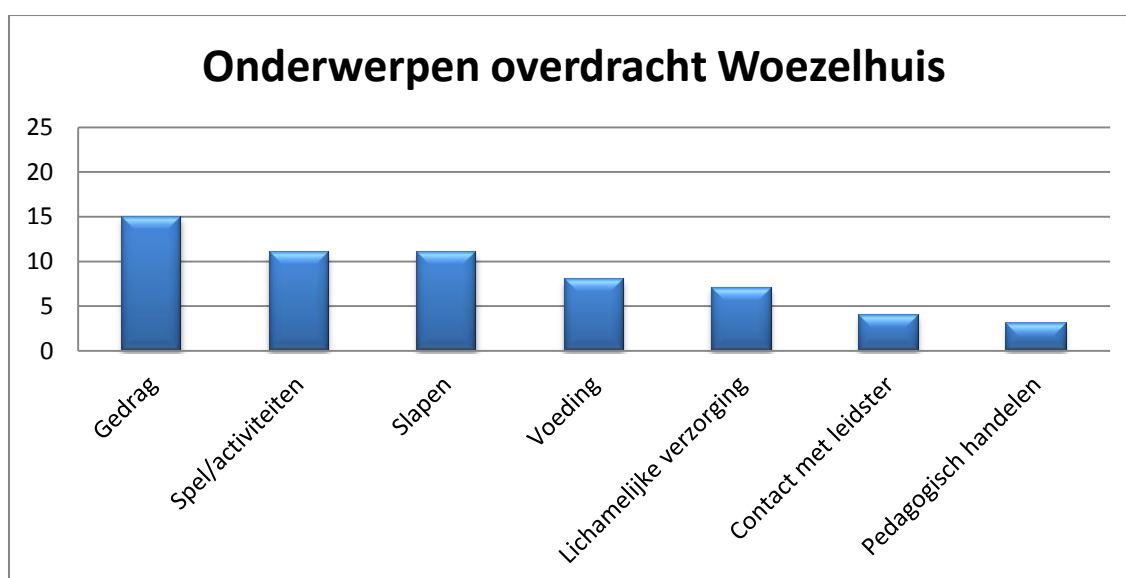
Informatie lichamelijke verzorging	Aantal	Percentage
Zindelijkheid	22	65%
Hoe vaak verschoond	15	44%
Anders, namelijk	6	18%
Gezicht wassen	4	12%

Meer dan de helft van de ouders vindt het belangrijk om in de overdracht iets te horen over de zindelijkheid van het kind. Vijftien ouders vinden het van belang om geïnformeerd te worden over hoe vaak hun kind is verschoond. Zes ouders hebben de optie “anders, namelijk..” ingevuld. Drie ouders geven hier aan het belangrijk te vinden om geïnformeerd te worden over bijzonderheden of afwijkingen als er bijvoorbeeld opvallend veel of weinig verschooning nodig is. Eén ouder wil specifiek weten hoeveel poep- en hoeveel plasluiers het kind heeft gehad.

Deelvraag 4: Hoe zien de overdrachten er op een andere locatie van Smallsteps uit?

Beschrijving verloop overdracht

De onderzoeker heeft op kinderopvang Woezelhuis 24 overdrachten geobserveerd van 4 pedagogisch medewerkers. Alle geobserveerde overdrachten hebben binnen in de hal van het Woezelhuis plaats gevonden. Op de drie observatiedagen speelden de kinderen rond 16:00 buiten op het plein. Omdat er rond 16:30 ouders komen om hun kinderen op te halen, gaan zij voor deze tijd naar binnen. Op twee van de drie observatiedagen lieten de pedagogisch medewerkers de schoenen van de kinderen aan zodat ouders dit niet meer hoefden te doen. De kinderen speelden gezamenlijk in de gang, waar veel speelattributen te vinden zijn. Vier pedagogisch medewerkers hielden de kinderen in de gaten en spelen met hen. Wanneer de ouders binnenkomen, maken de pedagogisch medewerkers contact met ouders door naar hen toe te lopen. Op het Woezelhuis hangen er in de groepen geen borden waarop informatie te vinden is over het slapen, de voeding en lichamelijke verzorging van het kind, in tegenstelling tot kinderopvang Ukkepek.

Figuur 5.5 Besproken onderwerpen overdracht Woezelhuis in aantallen weergegeven (24 overdrachten)

Gedrag

Het gedrag van het kind was het meest besproken onderwerp tijdens de overdrachten. Dit onderwerp werd in 15 van de 24 overdrachten besproken. De pedagogisch medewerkers informeerde ouders over het gedrag wat het kind de gehele dag heeft laten zien en lichtte toe als er bijzonderheden in het gedrag te zien waren. Zowel het negatieve als het positieve gedrag dat kinderen lieten zien, werd toegelicht.

Spel/activiteiten

In 11 van de 24 geobserveerde overdrachten werd het onderwerp spel/activiteiten besproken. In alle gevallen vertelden de pedagogisch medewerkers welke activiteiten de kinderen hebben gedaan. De pedagogisch medewerkers vertelden welke werkjes de kinderen gemaakt hadden. De werkjes werden niet aan ouders laten zien. De uitleg over activiteiten die de kinderen hebben gedaan, werden in enkele zinnen gegeven.

Voeding

De pedagogisch medewerkers vertellen wat het kind gegeten heeft en de hoeveelheid. In twee gevallen werd aan ouders verteld dat het kind zelf zijn boterham had gesmeerd.

Algemeen

De overdrachten op kinderopvang Woezelhuis verlopen rustig. Zo bleven de ouders in de meeste gevallen met hun kind spelen of hielpen de puzzel af te maken waar het kind mee bezig was. De pedagogisch medewerker liep naar de ouder toe of is ernaast gaan zitten. Op deze manier bespreken de pedagogisch medewerker en de ouders de dag van het kind. Wanneer de pedagogisch medewerker klaar is met de overdracht bij de ene ouder, loopt zij meteen naar de volgende ouder toe om hier bij te gaan zitten. De pedagogisch medewerkers stappen zelf op de ouders af. In vijftien gevallen hielpen de pedagogisch medewerkers ook met het aandoen van de jas en eventueel de schoenen van het kind. Het zinnetje: “het is goed gedaan vandaag” of “het was een erg goede dag vandaag”, werd in 3 van de 24 overdrachten gebruikt. Wanneer de pedagogisch medewerker dit zinnetje gebruikte, volgde er uitleg op wat er dan goed was gegaan die dag.

7. Conclusie

In dit hoofdstuk zal antwoord gegeven worden op de onderzoeksvraag die leidend is geweest gedurende dit onderzoek. De onderzoeksvraag luidt:

“Hoe kan kinderopvang Ukkepuk de overdrachten tussen de pedagogisch medewerkers en ouders verbeteren?”

Hieronder volgen de conclusies per deelvraag.

Deelvraag 1: Welke informatie wordt er tijdens de huidige overdracht besproken?

Het onderwerp spel/activiteiten is het meest besproken onderwerp in de overdrachten op kinderopvang Ukkepuk. Er wordt met name toegelicht welke activiteiten er die dag zijn gedaan. Bij het onderwerp slapen vermelden de pedagogisch medewerkers uitzonderingen of bijzonderheden, bijvoorbeeld wanneer het kind niet kon slapen of later is gaan slapen dan gebruikelijk. Verder werd er informatie gegeven over het sociale gedrag van het kind. Op één observatiedag zijn alle groepen op kinderopvang Ukkepuk naar buiten gegaan waardoor de overdrachten buiten plaatsvonden. Hierdoor hebben de pedagogisch medewerkers minder overzicht waardoor er bij vier ouders geen overdracht heeft plaatsgevonden. De ouders liepen op de pedagogisch medewerkers af om te vragen hoe dag is verlopen. In bijna de helft van de overdrachten gebruiken de pedagogisch medewerkers het zinnetje “het is goed gegaan vandaag”. Het begrip “goed” is zeer relatief en kan voor iedere persoon anders ingevuld worden (Allewijn, 2009). Wat “goed” inhoudt voor de pedagogisch medewerkers wordt niet toegelicht.

Deelvraag 2: Hoe ervaren de pedagogisch medewerker, de locatiemanager en de ouders de overdracht?

Alle geïnterviewde pedagogisch medewerkers geven aan vooral positieve ervaringen te hebben met ouders met betrekking tot de overdracht. De duur van een overdracht verschilt per ouder. De pedagogisch medewerkers geven aan dat niet elke ouder behoefte heeft aan een overdracht die vijf minuten duurt. Wanneer ouders haast hebben, wordt de overdracht gedaan in enkele zinnen. Belangrijke informatie wordt dan op een ander moment besproken, zoals de volgende dag. Volgens de pedagogisch medewerkers staan ouders hier ook open voor. De pedagogisch medewerkers geven aan het lastig te vinden om overdrachten uit te voeren wanneer alle ouders tegelijk komen. Zo moeten er in een korte tijd veel overdrachten uitgevoerd worden.

De ervaring van de locatiemanager over de overdrachten is dat deze op dit moment zeer beknopt zijn. Zij geeft aan dat er verbetering ligt op het inhoudelijke deel. Volgens de locatiemanager is de informatie die de pedagogisch medewerkers nu geven niet diepgaand genoeg. Wanneer er activiteiten zijn uitgevoerd, is het belangrijk om te vertellen waarom een activiteit is gedaan en welke ontwikkelingsgebieden hierbij gestimuleerd worden. De locatiemanager vindt dat er minimaal tien tot vijftien minuten voor een overdracht uitgetrokken moet worden.

De ouders hebben aangegeven de overdrachten als prettig te ervaren, vooral de open communicatie met de pedagogisch medewerkers vinden zij fijn. Wel geven zij aan het soms hectisch te vinden als er meerdere ouders hun kind komen ophalen. Door de drukte vergeten de pedagogisch medewerkers soms belangrijke informatie te delen.

Deelvraag 3: Wat vinden de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders belangrijk in de overdracht?

De locatiemanager vindt de onderwerpen pedagogisch handelen en spel het meest belangrijk in een overdracht. Zij vindt het belangrijk dat ouders te horen krijgen hoe de ontwikkeling van hun kind verloopt en hoe dit gestimuleerd wordt door spel en het handelen van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers vinden spel en gedrag het meest belangrijk. Zo is het volgens hen van belang om aan ouders te vertellen aan welke activiteiten de kinderen hebben deelgenomen en welk gedrag het kind de gehele dag heeft laten zien. De ouders vinden de onderwerpen gedrag en spel ook het meest belangrijk. Het sociale gedrag van het kind en een globaal beeld van de dag, interesseert ouders het meest. Daarnaast vinden ouders het belangrijk om bijzonderheden te horen, zoals een veranderd gedrag- of eetpatroon. Het onderwerp pedagogisch handelen, komt bij zowel de locatiemanager als bij ouders naar voren als belangrijk onderwerp. Bij de pedagogisch medewerkers komt dit onderwerp minder naar voren als belangrijk.

Deelvraag 4: Hoe zien de overdrachten er op een andere locatie van Smallsteps uit?

De overdrachten op kinderopvang Woezelhuis verlopen rustig. Zo bleven de ouders in de meeste gevallen met hun kind spelen of hielpen de puzzel af te maken waar het kind mee bezig was. De pedagogisch medewerker liep naar de ouder toe of is ernaast gaan zitten. Op deze manier bespreken de pedagogisch medewerker en de ouders de dag van het kind. Het gedrag van het kind was het meest besproken onderwerp tijdens de overdrachten. Dit onderwerp werd in 15 van de 24 overdrachten besproken. De pedagogisch medewerker informeerde ouders over het gedrag wat het kind de gehele dag heeft laten zien en lichtte toe als er bijzonderheden in het gedrag te zien waren. Alle overdrachten hebben binnen plaats gevonden waardoor er overzicht bewaard kon worden op de ouders.

7.1 Algemene conclusie

“Hoe kan kinderopvang Ukkepek de overdrachten tussen de pedagogisch medewerkers en ouders verbeteren?”

Informatie van de dag noteren

De drukte tijdens de ophaalmomenten wordt door de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers als zowel de ouders genoemd. Het is voor de pedagogisch medewerkers lastig om veel overdrachten in korte tijd te moeten uitvoeren. Ouders ervaren dit ook als hectisch en door de drukte wordt niet alle specifieke informatie over de kinderen aan hen doorgegeven. Op dit moment wordt er alleen informatie over de verzorging genoteerd op een bord waar ouders op kunnen kijken. Informatie over gedrag, spel/activiteiten en het pedagogisch handelen zou gedurende de dag genoteerd kunnen worden. Het gebruik van een rapportagelijst kan de pedagogisch medewerkers steun bieden tijdens gesprekken met ouders (Kleerekoper & Singer, 2009). Door deze informatie vast te leggen en te delen met ouders kan er dieper worden ingegaan op deze informatie. Op deze manier krijgen ouders inzicht wat er in de groep leeft en wat de verschillen zijn tussen thuis opvoeden en op de kinderopvang (Kleerekoper & Singer, 2009).

Op ouders afstappen

Het is belangrijk om als pedagogisch medewerker initiatief te tonen in de communicatie naar ouders toe. Vooral aan het einde van de dag is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker op de ouder afstapt om te vertellen hoe de dag is verlopen (Allewijn, 2009). De informatie over het kind is hier van belang om af stemmen met de thuissituatie van het kind (Kleerekoper & Singer, 2009).

Het onderwerp pedagogisch handelen in de overdracht

Het is voor ouders belangrijk om op de hoogte te zijn van de visie van de kinderopvang. Deze visie uit zich in een bepaalde manier van handelen van de pedagogisch medewerkers, ook wel het pedagogisch handelen genoemd. Voor ouders zijn vaste handelingen of rituelen belangrijk om te weten. Hierdoor kan een nauwe samenwerking ontstaan in de opvoeding thuis of op de kinderopvang. Daarnaast kunnen er inzichten worden verkregen in de verschillen die hierin bestaan (Kleerekoper & Singer, 2009).

Invalkrachten

Ouders hebben aangegeven de overdrachten van de invalkrachten als minder te ervaren in vergelijking met die van de vaste pedagogisch medewerkers. De invalkrachten zijn volgens de ouders minder toegankelijk en houden afstand. Het kan voor de invalkrachten lastig zijn wanneer zij de ouders en kinderen minder goed kennen. De invalkrachten kunnen samen met de vaste pedagogisch medewerkers gedurende de dag informatie vastleggen over de kinderen. Wanneer de invalkrachten een overdracht moeten doen, kunnen zij een beroep doen op de genoteerde informatie. Op deze manier kunnen zij met meer vertrouwen op ouders afstappen en deze informatie toelichten.

8. Discussie

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de zwakke en sterke punten van dit onderzoek.

Sterke punten

- Om de betrouwbaarheid van de vragenlijsten te verhogen, zijn de vragenlijsten anoniem afgenomen. Op deze manier konden de ouders de vragen zo eerlijk mogelijk beantwoorden. De onderzoeker heeft gemerkt dat de respondenten in de anonieme enquête meer verbeterpunten voor de overdracht aangaven dan in de interviews die niet anoniem werden afgenomen.
- In het onderzoek zijn bij twee deelvragen, drie partijen betrokken. De pedagogisch medewerkers, de ouders en de locatiemanager zijn ondervraagd. Zo is de praktijkvraag bekeken vanuit meerdere perspectieven. Wanneer de onderzoeker goed zicht heeft op verschillende perspectieven, zijn de onderzoeksresultaten beter te interpreteren. (Van der Donk & Van der Lanen, 2014).
- De onderzoeker heeft gebruikt gemaakt van brontriangulatie. Hierdoor is een rijker beeld geschetst van de beroepspraktijk. De onderzoeker heeft gebruik gemaakt van observaties, interviews en enquêtes. In het vooronderzoek heeft de onderzoeker literatuuronderzoek gedaan. Door triangulatie toe te passen is de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek verhoogd (Van der Donk & Van der Lanen, 2014).

Zwakke punten

- De respons op de enquêtes zijn lager uitgevallen dan verwacht. De onderzoeker had gerekend op 50 ouders en 18 pedagogisch medewerkers. Uiteindelijk hebben 37 ouders en 15 pedagogisch medewerkers de enquête ingevuld. De onderzoeker heeft anderhalve week later een herinneringsmail laten versturen door de locatiemanager. Om nog meer respons te krijgen, heeft de onderzoeker de ouders persoonlijk benaderd op kinderopvang Ukkepuk. Tijdens de haalmomenten van de kinderen heeft de onderzoeker de ouders aangesproken en hen een brief meegegeven met de link van de enquête.
- In het onderzoeksplan heeft de onderzoeker gemeld dat alle interviews persoonlijk worden afgenomen. Doordat de pedagogisch medewerkers weinig tijd hadden, heeft de onderzoeker één interview uitgevoerd met twee pedagogisch medewerkers tegelijk. De aanwezigheid van andere personen kan het gedrag van de respondenten beïnvloeden (Van der Donk & Van der Lanen, 2014).
- De enquête die de onderzoeker heeft afgenomen, meet hoe belangrijk de respondenten bepaalde onderwerpen vinden in de overdracht. Het belang van deze onderwerpen kan erg verschillen met betrekking tot de leeftijd van het kind. Bij een baby zullen de onderwerpen voeding en slapen belangrijker zijn dan bij een kind van vier. In de enquête konden de respondenten deze verschillen niet aangeven.

Reflectie

Als de onderzoeker het onderzoek opnieuw zou mogen uitvoeren, zijn er een aantal dingen die anders gedaan zouden worden.

Als eerste zou de onderzoeker de eerste deelvraag “welke informatie wordt er tijdens de huidige overdracht besproken?” veranderen in “hoe zien de overdrachten er op kinderopvang Ukkepuk uit”?

De huidige deelvraag betreft alleen de inhoud van de overdrachten. Bij de beantwoording van de deelvraag heeft de onderzoeker gemerkt dat niet alleen de inhoud maar ook de zaken eromheen van belang zijn. Zoals de duur van de overdrachten en op welke manier deze gedaan worden. De onderzoeker heeft deze informatie in de deelvraag niet weglaten omdat dit relevant is voor het onderzoek. Echter sluit de beantwoording nu niet volledig aan bij de stelling van de deelvraag.

Bij het betrekken van een andere locatie in een onderzoek, moet eerst goed worden gekeken wat dit kan bijdragen aan het onderzoek. De onderzoeker heeft overdrachten geobserveerd op de locatie Woezelhuis. Dit valt onder dezelfde organisatie als Ukkepuk, namelijk Smallsteps. De inhoud van deze overdrachten bleek niet veel te verschillen dan op kinderopvang Ukkepuk. In het vervolg kan de onderzoeker ervoor kiezen om een kinderopvang te kiezen van een andere organisatie waar wordt gewerkt met een ander beleid. Hier kunnen de overdrachten op een andere manier vormgegeven worden.

Suggestie voor vervolgonderzoek

Het praktijkonderzoek kan volgend jaar nogmaals uitgevoerd worden om te zien of de overdrachten zijn verbeterd. Er kan gevraagd worden of de locatiemanager, pedagogisch medewerkers en ouders verbetering bemerken. Daarnaast kan worden geïnventariseerd wat het beroepsproduct uiteindelijk heeft bijgedragen.

Betrouwbaarheid en validiteit

De betrouwbaarheid kan in dit onderzoek op meerdere manieren zijn beïnvloed. De interviews zijn eenmalig bij de respondenten afgenomen. Dit is een momentopname, een week later zouden de respondenten andere antwoorden kunnen geven. Daarnaast kan er bij een interview sprake zijn van sociaal wenselijk gedrag van de respondenten. Wanneer er wordt gekeken naar de validiteit, blijken sommige interviewvragen niet geheel aan te sluiten bij de deelvraag. Toch is er uit deze vragen relevante informatie naar boven gekomen. In de afgenomen interviews heeft de onderzoeker niet aan elke respondent hetzelfde gevraagd waardoor het moeilijker werd om antwoorden te kunnen vergelijken.

Literatuurlijst

Abvakabo. (2010). *Beroepscode kinderopvang*. Verkregen op 15 november van:

<http://www.spmnd.nl/website/documenten/beroepscode%20kinderopvang%20tbv%20SPMD%20.pdf>

Allewijn, E. (2009). *Gedeelde opvoeding op het kinderdagverblijf? Een onderzoek naar de samenwerking en afstemming tussen ouders en pedagogisch medewerkers*. (Proefschrift, katholieke universiteit Leuven, België).

Bollen, I., Fukkink R., Gevers Deynoot-Schaub M., Helmerhorst K., & Riksen-Walraven M. (2013).

NCKO Pedagogische kwaliteit van de kinderopvang voor 0- tot 4-jarigen in Nederlandse

kinderdagverblijven in 2012. Verkregen op 9 oktober 2014 van:

<http://www.kinderopvangonderzoek.nl/drupal/sites/default/files/field/textfile/NCKO%20rapport%20Kwaliteitspeiling%202012.pdf>

Boudens, L. (2013). *Ouders zijn net mensen. Effectief communiceren met ouders in de kinderopvang*. Amsterdam: SWP

Brinkman, J. (2000). *De vragenlijst*. Groningen: Wolters-Noordhoff

Donk, C. van der. & Lanen, B. van. (2014). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho

Gemeente Den Haag. (2013). *Aan het woord: Eric Lemstra, Stichting Xtra*. Verkregen op 23 februari

2015 van: <http://www.denhaag.nl/home/bedrijven-en-instellingen/to/Aan-het-woord-Eric-Lemstra-Stichting-Xtra.htm>

Hautumn, A. & Prott, R. (2005). *Twaalf principes voor een succesvolle samenwerking tussen ouders en professionals*. Amsterdam: SWP

Hiemstra, K., Schoones, J., Loor, O. de., Robijns, M. (2013). *Omgaan met verschillen op het snijvlak van pedagogisch en didactisch handelen*. Verkregen op 15 januari 2015 van:

<http://www.onderwijsinontwikkeling.nl/wp-content/uploads/2013/07/APS-Omgaan-met-verschillen-int.pdf>

Kleerekoper, L. & Singer, E. (2009). *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Maarssen: Elsevier Gezondheidszorg

Kinderopvang Ukkepuk. N.D. *Pedagogisch werkplan kinderopvang Ukkepuk*.

Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra. (2014). *Bouwstenen voor een pedagogisch*

kwaliteitskader kinderopvang. Verkregen op 11 februari 2015 van:

<http://www.pedagogenplatform.nl/uploads/File/BOUWSTENEN%20okt%202014%20VOOR%20EEN%20PEDAGOGISCH%20KWALITEITSKADER%20KINDEROPVANG.pdf>

Migchelbrink, F. (2006). *Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn*. Amsterdam: SWP

Nederlands Jeugd Instituut (NJI). N.D. *Samenwerken met ouders*. Verkregen op 2 oktober 2014 van:

<http://www.nji.nl/Samenwerken-met-ouders>

Pedagogisch Beleid Smallsteps. (2014). *Versie 1.0*. Verkregen op 1 oktober 2014 van: <http://content.octopuskinderopvang.nl/files/2014/10/Pedagogisch-beleid-V1.0.pdf>

Smallsteps. (2014). *Pedagogisch beleid. Versie 1.0*. Verkregen op 13 februari 2015 van: <http://www.smallsteps.info/wp-content/uploads/sites/4/4-pedagogisch-beleid-V1.0.pdf>

Ukkepuk N.D. *Kinderopvang Octopus*. Verkregen op 17 juni 2014 van: <http://www.kinderopvang-octopusukkepuk.nl/over-ons/visie/>

Urban, M., Vandenbroeck, M., Lazzari, A., Van Laere, K., Peeters, J. (2012). *Competence Requirements in Early Childhood Education and Care. Final Report*. Verkregen op 18 maart 2015 van: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED534599.pdf>

Velsink, M.(2014). *Versterkte positie ouders krijgt steeds meer vorm*. Verkregen op 2 januari 2015 van: <http://www.kinderopvangtotaal.nl/Management/Actueel/2014/12/Versterkte-positie-ouders-krijgt-steeds-meer-vorm-1666292W/?dossier=1549&widgetid=0>

Zero to three. (N.D.) *Effective communication with parents*. Verkregen op 28 december 2014 van: <http://www.zerotothree.org/early-care-education/family-friend-neighbor-care/effective-communication-with-parents.html>

Bijlagen

Bijlage 1 Observatie overdracht

Doel: erachter komen welke informatie er tijdens de overdracht gedeeld wordt met ouders

Onderwerpen	Informatie
Contact met leidster Op schoot, knuffelen, samen spelen, praten	
Gedrag Sociaal gedrag, stemming, uiting van emoties	
Lichamelijke verzorging Zindelijkheid, wassen, omkleden, verschonen	
Pedagogisch handelen Handelen gericht op stimulering van de ontwikkeling en het opvoeden van een kind Uitdragen beleid	
Spel/activiteiten	
Slapen	
Voeding Eten, drinken, voedingsbeleid	

Uitwerking begrippen

Contact met leidster

In het pedagogisch beleid wordt omschreven dat de pedagogisch medewerker de basis vormt voor de pedagogische kwaliteit. Een goede interactie met kinderen is de belangrijkste voorwaarde voor de ontwikkeling van het kind op alle gebieden. Een pedagogisch medewerker communiceert de hele dag met kinderen, verbaal en non-verbaal. Voor de observatielijst kan gedacht worden aan de manier waarop er contact heeft plaatsgevonden zoals knuffelen, op schoot zitten, samen spelen enz. Maar ook of het kind zelf contact zoekt en hoe het op het contact reageert.

Gedrag

Hierbij worden alle gedragingen die het kind laat zien bedoeld. Zo kan hier gedacht worden aan uiting van emoties, de stemming van een kind maar ook het sociale gedrag wat het kind laat zien. Speelt het kind vaak met een ander? Zoekt het contact met andere kinderen of speelt het liever alleen?

Lichamelijke verzorging

Hieronder wordt alles verstaan wat de pedagogisch medewerkers voor lichamelijke verzorging geven aan de kinderen. Hier kan gedacht worden aan het wassen van de kinderen, het omkleden en verschonen. Ook de zindelijkheid van het kind valt hier onder.

Pedagogisch handelen

Dit is het handelen specifiek gericht op het stimuleren van de ontwikkeling en het opvoeden van een kind. Dit heeft ook te maken met het uitdragen van het beleid. Zo kan de pedagogisch medewerker aan ouders verantwoorden waarom zij bepaalde handelingen heeft uitgevoerd en met welk doel.

Spel/activiteiten

Hieronder worden alle activiteiten verstaan die de kinderen op de kinderopvang doen. Er kan gedacht worden aan knutselen en voorlezen maar ook aan buitenspelen.

Slapen

Het gaat hierbij om de slaaptijden van de kinderen en de informatie die hier toe behoort. Zoals hoe snel het kind ging slapen en hoe lang het heeft geslapen.

Voeding

Dit gaat om al het eten en drinken wat een kind nuttigt op de kinderopvang. Er kan gedacht worden aan wat er gegeten wordt en hoeveel maar ook hoe dit verlopen is. Bijvoorbeeld het zelf leren smeren van een boterham.

Literatuur:

- Pedagogisch werkplan Ukkepuk. (N.D.)
- Boudens, L. (2013). *Ouders zijn net mensen. Effectief communiceren met ouders in de kinderopvang*. Amsterdam: SWP

Bijlage 2: Interviewvragen

Interview locatiemanager

1. Wat is uw functie?
2. Zou u een korte toelichting van uw functie kunnen geven?
3. Hoe lang bent u werkzaam in de kinderopvangbranche?
4. Hoe lang bent u al werkzaam binnen Kinderopvang Ukkepuk?
5. Hoe vindt u dat een overdracht eruit moet zien?
6. Hoe vindt u dat de overdrachten verlopen?
7. Waar bent u tevreden over bij het uitvoeren van de overdracht door de pedagogisch medewerkers?
8. Wat kan er verbeterd worden bij het uitvoeren van de overdracht door de pedagogisch medewerkers?
9. Voert u wel eens gesprekken met de pedagogisch medewerkers over de overdrachten?
Zo ja, hoe zien deze gesprekken eruit?
Zo nee, waarom niet?
10. Zijn er nog onderwerpen die u wilt delen?

Interview pedagogisch medewerkers

1. Zou u zich voor kunnen stellen?
2. Hoelang bent u werkzaam binnen de kinderopvang?
3. Hoe lang bent u werkzaam bij kinderopvang Ukkepuk?
4. Wat vindt u het belang van een overdracht?
5. Hoe ziet een overdracht er bij u uit?
6. Welke informatie deelt u in een overdracht?
7. Zit er verschil in de overdrachten van een baby en een peuter?
8. Wat verloopt goed bij het uitvoeren van een overdracht?
9. Waar loopt u tegenaan bij het uitvoeren van een overdracht?
10. Hoe wordt dat nu (zo ver mogelijk) opgelost?
11. Hoe vindt u dat uw eigen overdrachten verlopen?
12. Wat zijn uw ervaringen met ouders tijdens de overdracht?
13. Worden er wensen/verwachtingen/ideeën besproken over opvoeding?

Interview ouders

1. Hoeveel kinderen van u maken gebruik van kinderopvang Ukkepuk?
2. Hoe ervaart u de samenwerking in de opvoeding en verzorging met de pedagogisch medewerkers?
3. Wat vindt u fijn aan de manier van de overdrachten?
4. Welke informatie mist u in de overdracht?
5. Bent u tevreden over de informatie die de pedagogisch medewerker met u deelt?
- Zo ja, waarom
- Zo nee, waarom
6. Worden er wensen/verwachtingen/ideeën besproken over opvoeding?
7. Wat vindt u het belang van een overdracht?

Bijlage 3: Enquête ouders

Beste ouders van kinderopvang Ukkepuk,

Graag nodig ik u uit om deel te nemen aan een enquête.

Mijn naam is Yvette Breedveld en ik studeer Pedagogiek aan de Hogeschool Rotterdam. Zoals u misschien wel heeft gelezen, voer ik mijn afstudeeronderzoek uit bij kinderopvang Ukkepuk. Ik onderzoek hoe de overdrachten tussen de pedagogisch medewerkers en ouders verbeterd kunnen worden. Met de overdracht wordt het gesprek met de pedagogisch medewerker bedoeld dat plaatsvindt wanneer een ouder zijn/haar kind van de kinderopvang komt halen.

In deze enquête wordt naar uw mening gevraagd over onderwerpen die u belangrijk vindt tijdens een overdracht.

Het invullen van de enquête gebeurt anoniem en neemt ongeveer tien minuten in beslag.

Start

Enquête kinderopvang Ukkepuk

1. Hoeveel kinderen van u maken gebruik van kinderopvang Ukkepuk?

- ☐ 1 kind
- ☐ 2 kinderen
- ☐ 3 kinderen
- ☐ Meer dan 3 kinderen

2. Wat is de leeftijd van uw kind(eren)?

- ☐ 0 - 1 jaar
- ☐ 1 - 2 jaar
- ☐ 2 - 3 jaar
- ☐ 3 - 4 jaar

3. In welke mate vindt u het onderwerp 'voeding' belangrijk tijdens de overdracht?

	Zeer onbelangrijk					Zeer belangrijk
.	☐	☐	☐	☐	☐	

4. Waarover wordt u graag geïnformeerd met betrekking tot het onderwerp voeding?

*Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Hoe veel mijn kind gegeten en gedronken heeft
- ☐ Wat mijn kind gegeten en gedronken heeft
- ☐ Hoe mijn kind zich gedroeg tijdens het eten
- ☐ Hoe de leidster heeft gehandeld tijdens het eten
- ☐ Anders, namelijk...

5. In welke mate vindt u het onderwerp 'gedrag' belangrijk tijdens de overdracht?

	Zeer onbelangrijk					Zeer belangrijk
.	☐	☐	☐	☐	☐	

6. Waarover wordt u graag geïnformeerd met betrekking tot het onderwerp gedrag?

*Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Wat voor gedrag mijn kind de gehele dag heeft laten zien
- ☐ Het sociale gedrag van mijn kind
- ☐ Negatief gedrag dat mijn kind laat zien
- ☐ Hoe mijn kind zijn emoties uit
- ☐ Anders, namelijk....

7. In welke mate vindt u het onderwerp 'lichamelijke verzorging' belangrijk tijdens de overdracht?

	Zeer onbelangrijk					Zeer belangrijk
.	☐	☐	☐	☐	☐	

8. Waarover wordt u graag geïnformeerd met betrekking tot het onderwerp lichamelijke verzorging?

*Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Hoe vaak mijn kind verschoond is
- ☐ Hoe het gesteld is met de zindelijkheid van mijn kind
- ☐ Of het gezicht van mijn kind gewassen is
- ☐ Anders, namelijk..

9. In welke mate vindt u het onderwerp 'slapen' belangrijk tijdens de overdracht?

	Zeer onbelangrijk					Zeer belangrijk
.	☐	☐	☐	☐	☐	

10. Waarover wordt u graag geïnformeerd met betrekking tot het onderwerp slapen?

*Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Hoe lang mijn kind heeft geslapen
- ☐ Wanneer mijn kind heeft geslapen
- ☐ Hoe vaak mijn kind heeft geslapen
- ☐ Hoe het slaapritueel is verlopen
- ☐ Hoe de leidster heeft gehandeld tijdens het slaapritueel
- ☐ Anders, namelijk...

11. In welke mate vindt u het onderwerp 'spel/activiteiten' belangrijk tijdens de overdracht?

	Zeer onbelangrijk					Zeer belangrijk
.	☐	☐	☐	☐	☐	

12. Waarover wordt u graag geïnformeerd met betrekking tot het onderwerp spel/activiteiten?

*Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Aan welke activiteiten mijn kind heeft meegedaan
- ☐ Wat de activiteiten bijdragen aan de ontwikkeling van mijn kind
- ☐ Waar mijn kind moeite mee heeft bij bepaalde activiteiten
- ☐ Hoe de leidster heeft gehandeld tijdens het uitvoeren van de activiteiten
- ☐ Hoe mijn kind heeft gereageerd op de activiteiten
- ☐ Of mijn kind naar buiten is geweest
- ☐ Of mijn kind samen heeft gespeeld
- ☐ Anders, namelijk..

13. In welke mate vindt u het onderwerp ' pedagogisch handelen' belangrijk tijdens de overdracht?

	Zeer onbelangrijk					Zeer belangrijk
Dit is het handelen specifiek gericht op het stimuleren van de ontwikkeling en het opvoeden van een kind.	☐	☐	☐	☐	☐	

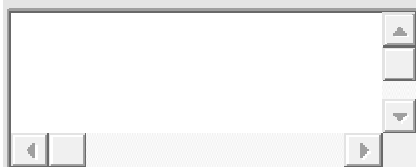
14. Waarover wordt u graag geïnformeerd met betrekking tot het onderwerp pedagogisch handelen?

*Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Op welke manieren er contact is geweest tussen mijn kind en de leidster
- ☐ De manier waarop de leidster de ontwikkeling van mijn kind stimuleert
- ☐ Met welke pedagogische gedachte de leidsters handelen
- ☐ Welke vooruitgang mijn kind laat zien in zijn ontwikkeling

☐ Anders, namelijk...

15. Overige opmerkingen

Beroepsproduct

Een onderzoek naar de verbetering van de overdrachten op kinderopvang Ukkepuk

Naam:	Yvette Breedveld
Studentnummer:	0852557
Instelling:	Hogeschool Rotterdam, pedagogiek
Afstudeerbegeleider:	Marian Verlaan
Tweede beoordelaar:	Hafida Gharbaoui
Opdrachtgever:	kinderopvang Ukkepuk te Delft
Begeleider:	Martha de Haan
Schooljaar:	2014-2015

Inhoud

Product	3
1.1 Beroepsproduct.....	3
1.2 Aansluiting van beroepsproduct bij conclusies	3
1.3 Bruikbaarheid en relevantie	3
1.4 Implementatie van het beroepsproduct	4
1.5 Bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep.....	4
2. Aansluiting.....	4
2.1 Nationale ontwikkelingen	4
2.2 Internationale ontwikkelingen	5
2.3 Maatschappelijke relevantie	5
2.4 Relevantie opdrachtgever	6
2.5 Aansluiting onderzoek kinderopvang Ukkepuk.....	6
3. Kritische reflectie.....	7
Literatuurlijst	8

Product

1.1 Beroepsproduct

Op dit moment wordt op kinderopvang Ukkepuk alleen informatie genoteerd over de verzorging van het kind. De pedagogisch medewerkers noteren deze informatie op een bord, waar ouders op kunnen kijken als zij hun kind komen halen. Informatie over bijvoorbeeld activiteiten of gedrag wordt door de pedagogisch medewerkers onthouden. De onderzoeker heeft een overdrachtsformulier ontwikkeld voor de pedagogisch medewerkers om gedurende de dag notities te maken van de kinderen. Op het overdrachtsformulier staan onderwerpen aangegeven die belangrijk zijn bij een overdracht. De pedagogisch medewerkers kunnen voordat de ouders komen het formulier doornemen of het bij de hand houden om zo de juiste informatie aan ouders te geven. Op deze manier delen de pedagogisch medewerkers altijd alle belangrijke informatie. Tevens is dit een voorbereiding op het digitale systeem wat kinderopvang Ukkepuk in 2016 krijgt. Hier moeten de pedagogisch medewerkers online aantekeningen maken en rapporten over de kinderen. Ouders kunnen dit inzien door in te loggen op een website. Met het overdrachtsformulier kunnen de pedagogisch medewerkers wennen aan het vastleggen van informatie, niet alleen over voeding maar ook over meerdere onderwerpen zoals spel/activiteiten en gedrag.

1.2 Aansluiting van beroepsproduct bij conclusies

De drukte tijdens de ophaalmomenten wordt zowel door de locatiemanager, de pedagogisch medewerkers als de ouders genoemd. Het is voor de pedagogisch medewerkers lastig om veel overdrachten in korte tijd te moeten uitvoeren. Ouders ervaren dit ook als hectisch en door de drukte komt het voor dat de pedagogisch medewerkers niet alle specifieke informatie doorgeven. Het zou daarom handig zijn om alle informatie over een kind te noteren. Uit het onderzoek komt naar voren dat het onderwerp pedagogisch handelen meer kan worden toegelicht in de overdracht. Het onderwerp pedagogisch handelen, komt vaak alleen aan ter sprake wanneer er aanleiding voor is (Allewijn, 2009). Uit het onderzoek is gebleken dat dit een belangrijk onderwerp is, ook ouders hebben dit aangegeven. Door op het overdrachtsformulier het onderwerp pedagogisch handelen neer te zetten, worden de pedagogisch medewerkers zich bewust van het feit dat zij hier ook informatie over moeten invullen. Voor invalkrachten is het makkelijk om de informatie van alle kinderen op papier te hebben, waardoor zij makkelijker op ouders kunnen afstappen voor de overdracht.

1.3 Bruikbaarheid en relevantie

Kinderopvang Ukkepuk kan het beroepsproduct wat ontwikkeld zal worden, goed gebruiken. Het is bruikbaar omdat het overdrachtsformulier makkelijk te gebruiken is in de praktijk en weinig tijd kost om in te vullen. De formulieren kunnen in elke groep gebruikt worden. Ook kunnen de pedagogisch medewerkers de lijsten zelf uitprinten. Het formulier is relevant voor de opdrachtgever omdat zij graag zou willen dat de pedagogisch medewerkers meer informatie geven aan ouders over spel en ontwikkeling. Daarnaast vindt zij het belangrijk dat het onderwerp pedagogisch handelen toegelicht wordt in de overdracht. Dit onderwerp is een standaard item op het formulier. De pedagogisch medewerkers worden zich bewust van de onderwerpen die zij in een overdracht kunnen vertellen. Tevens dient het overdrachtsformulier als voorbereiding op het digitale systeem wat kinderopvang Ukkepuk in 2016 krijgt.

1.4 Implementatie van het beroepsproduct

De onderzoeker heeft samen met de opdrachtgever de conclusies doorgenomen. Uit de conclusies is gebleken dat een overdrachtsformulier bij kan dragen aan het verbeteren van de overdrachten. De onderzoeker heeft een formulier ontwikkeld waar informatie kan worden genoteerd aan de hand van zes onderwerpen. Deze onderwerpen zijn verkregen uit het boek “pedagogisch kader” van Singer & Kleerekoper (2009) en uit het beleidsplan van kinderopvang Ukkepuk. De onderzoeker heeft dit formulier besproken met de pedagogisch medewerkers en gevraagd naar aanvullingen. De pedagogisch medewerkers zijn degenen die de lijst moeten gebruiken, het is daarom van belang dat de lijst zo goed mogelijk is afgestemd. Een aantal pedagogisch medewerkers gaven aan het niet handig te vinden om informatie van meerdere kinderen op één formulier te noteren. Wanneer dit formulier erbij wordt gepakt in de overdracht, is er kans dat ouders gaan meelezen. Op deze manier kunnen ouders ook lezen wat er bij de andere kinderen genoteerd staat. Dit willen de pedagogisch medewerkers niet in verband met privacy. Zo zouden de pedagogisch medewerkers het formulier per kind en per week willen zien. De onderzoeker heeft deze verbeteringen meegenomen en het formulier hierop aangepast. Om het formulier te implementeren, wordt er een presentatie gehouden voor alle pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn op kinderopvang Ukkepuk.

1.5 Bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep

Het rapporteren van informatie is een belangrijke taak voor de pedagogisch medewerker. Door de juiste informatie te geven en af te stemmen met ouders zorgen zij voor een betere kwaliteit van de kinderopvang (Kleerekoper & Singer, 2009). Door de informatie te noteren, gaat er geen belangrijke informatie verloren die de pedagogisch medewerkers met ouders delen. Door het onderwerp ‘pedagogisch handelen’ op het overdrachtsformulier, kan er met ouders overlegd worden over de pedagogische aanpak. Daarnaast biedt dit formulier de kans om elkaar te informeren over de belevenissen en de ontwikkeling van het kind. Op deze manier ondersteunen de pedagogisch medewerkers en ouders elkaar en vullen zij elkaar aan in hun opvoedingstaak. Door deze uitwisseling van informatie wordt er een verbinding gelegd tussen het opvoedklimaat thuis en op de kinderopvang. Deze verbinding versterkt de ontwikkeling en de opvoeding van het kind (Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra, 2014).

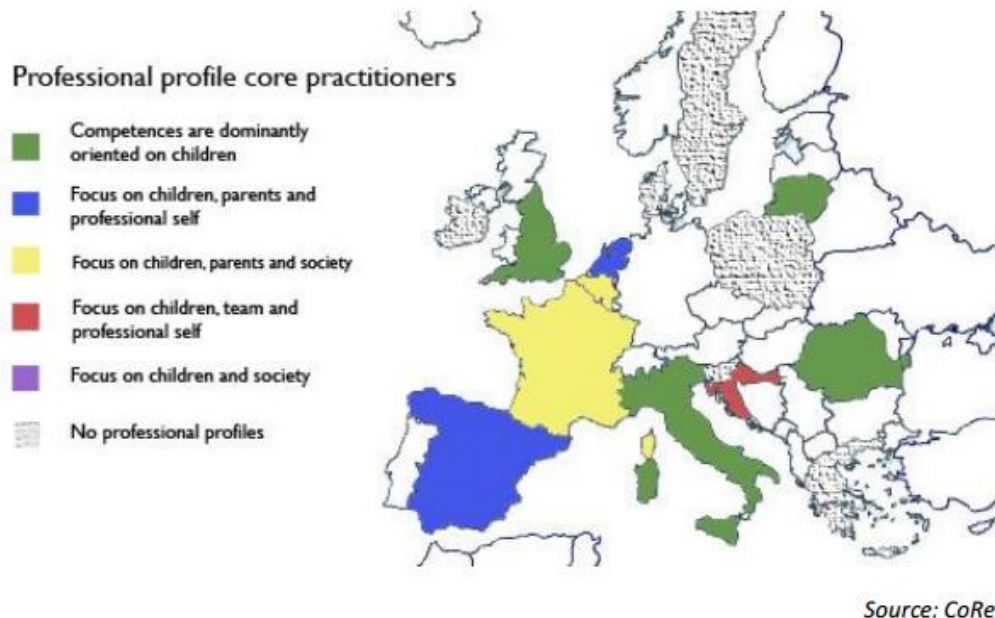
2. Aansluiting

2.1 Nationale ontwikkelingen

Door de toenemende belangstelling voor pedagogiek in de kinderopvang is als gevolg meer gekeken naar de stimulatie van de ontwikkeling en het bijdragen aan de opvoeding van kinderen op een kinderopvang. Hierdoor wordt er steeds meer gesproken over een opvoedingsmilieu op de kinderdagopvang (Kleerekoper & Singer, 2009). De kinderopvang is partner geworden van ouders in de opvoeding. Ouders besteden de zorg en opvoeding voor hun kinderen uit aan de kinderopvang (Allewijn, 2009). Door deze ontwikkeling is het afstemmen over de pedagogisch aanpak en elkaar informeren over de belevenissen van het kind zeer belangrijk geworden (Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra, 2014). Wanneer kinderen merken dat er een goede afstemming plaatsvindt tussen de pedagogisch medewerker en ouder, geeft dit hen een veilig gevoel. Door dit veilig gevoel worden kinderen leergieriger op de kinderopvang (Boudens, 2013).

2.2 Internationale ontwikkelingen

In onderstaande afbeelding wordt in verschillende landen aangegeven waar de focus ligt in het beroepsprofiel van de professionals in de kinderopvang.

Bron: (Urban, vandenBroeck, Lazzari, van Laere, Peeters, 2012).

Uit de afbeeldingen is af te lezen dat de landen België en Frankrijk gericht zijn op de kinderen, ouders en de maatschappij. In de competentieprofielen van de pedagogisch medewerkers wordt veel nadruk gelegd op communicatieve vaardigheden. In Frankrijk en België worden de pedagogisch medewerkers gezien als “partner” van ouders in de opvoeding. In België ligt de focus dan ook vooral op het communiceren en informeren aan ouders over de ontwikkeling van het kind. Daarnaast is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers ouders ondersteuning bieden aan de opvoeding thuis. De pedagogisch medewerkers communiceren met ouders over de opvoeding thuis en geven hen advies (Urban et al., 2012).

2.3 Maatschappelijke relevantie

De samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers is belangrijk voor de kwaliteit van de kinderopvang en voor de verzorging van het kind. Tijdens de momenten van de overdracht wordt er informatie uitgewisseld over het kind dat van belang is voor de verzorging en opvoeding van het kind (Boudens, 2013). Daarnaast moet een kinderopvang zich afstemmen op de wensen en behoeften van de ouders. Een kinderopvang kan alleen blijven bestaan wanneer ouders tevreden zijn en vertrouwen hebben in de opvang.

2.4 Relevantie opdrachtgever

Voor de opdrachtgever is dit overdrachtsformulier relevant omdat dit kan bijdragen aan een verbetering van de overdrachten. Door informatie te noteren, gaat er geen waardevolle informatie verloren die de pedagogisch medewerkers met ouders delen. Daarnaast worden de pedagogisch medewerkers zich bewust van onderwerpen die besproken kunnen worden in de overdracht. In overdrachten is het belangrijk om onderwerpen te bespreken zoals het pedagogisch handelen. Tevens is dit een voorbereiding op het digitale systeem wat kinderopvang Ukkepuk in 2016 krijgt. Hier moeten de pedagogisch medewerkers online aantekeningen maken en rapporten over de kinderen. Ouders kunnen dit inzien door in te loggen op een website. Met het overdrachtsformulier kunnen de pedagogisch medewerkers wennen aan het vastleggen van alle informatie.

2.5 Aansluiting onderzoek kinderopvang Ukkepuk

Sinds het begin van de jaren '90 is het aantal kinderopvangcentra toegenomen. Het is maatschappelijk meer geaccepteerd dat ouders hun kinderen naar de kinderopvang brengen zodat zij kunnen werken. Tegenwoordig blijft 90% van de moeders na de geboorte van hun eerste kind werken (Allewijn, 2009). Het is dus een feit dat steeds meer kinderen gebruik maken van een kinderdagopvang en dat kinderen hier steeds meer uren doorbrengen. Hierdoor vindt een groot deel van de opvoeding op de kinderopvang plaats. Dit houdt in dat er een gedeelde verantwoordelijkheid ontstaat in de opvoeding tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zullen moeten samenwerken en afstemmen in samenspraak met ouders in het belang van het kind (Allewijn, 2009).

Overheden en kinderopvangcentra zien ouderbetrokkenheid als een belangrijk kwaliteitsaspect van de kinderopvang (Devillé, de Graaf & Singer, 2006). Door een hechte samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers en de ouders stijgt de kwaliteit van de opvang en de verzorging (Boudens, 2013). Wanneer er overdrachten plaatsvinden, wisselen de pedagogisch medewerker en ouder informatie uit welke van belang is voor de verzorging en opvoeding van het kind. Door dit af te stemmen kunnen zij de juiste zorg aan het kind bieden. Daarnaast worden problemen sneller en effectiever opgelost wanneer de pedagogisch medewerker en ouders afspraken maken over de opvoeding en verzorging van het kind (Boudens, 2013).

Relatie met het beleid

In het beleid van kinderopvang Ukkepuk staat dat gestreefd wordt naar goed contact met ouders. Ukkepuk vindt het belangrijk voor het welbevinden van de kinderen dat ouders zich prettig en thuis voelen in de opvang. Het beleid van Smallsteps, de overkoepelende kinderopvangorganisatie, beschrijft meerdere kernwaarden en bouwstenen. Eén van deze bouwstenen is dat de organisatie kind- maar ook oudergericht te werk wil gaan. Er wordt gestreefd naar professionele communicatie met ouders. In deze communicatie is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers eigen kennis delen met ouders (Smallsteps, 2014).

3. Kritische reflectie

Door gedurende de dag informatie over het kind vast te leggen, kan een volledige en uitgebreide overdracht worden gedaan. Ouders hebben recht op deze informatie over de ontwikkeling en opvoeding van hun kind op de kinderopvang. Door een uitgebreide overdracht met ouders kan er dieper worden ingegaan op deze informatie. Om een volledige en uitgebreide overdracht te doen, is het nodig om gedurende dag de kinderen te observeren en deze informatie te noteren. In de tijd dat de pedagogisch medewerkers dit doen, is er geen directe aandacht voor de kinderen. De pedagogisch medewerkers zijn administratief werk aan het verrichten en kunnen niet met de kinderen bezig zijn. Artikel 3 van het IVRK stelt dat het belang van het kind voorop moet staan (IVRK, 1995). Het is hier de vraag welk belang voorop gesteld moet worden. Hebben kinderen meer belang aan een betere informatieoverdracht naar ouders? Of aan meer aandacht gedurende de dag wanneer de pedagogisch medewerkers de informatie noteren?

Mijn mening is dat de pedagogisch medewerkers hier een evenwicht in kunnen vinden. Zo kan het noteren van informatie op vaste momenten van de dag worden gedaan, bijvoorbeeld wanneer de meeste kinderen naar bed gaan. Op deze manier gaat het niet of zo min mogelijk ten koste van de aandacht voor het kind. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers hier onderling over afstemmen. Wanneer de ene pedagogisch medewerker een activiteit uitvoert, kan de andere pedagogisch medewerkers het overdrachtsformulier invullen.

Literatuurlijst

Allewijn, E. (2009). *Gedeelde opvoeding op het kinderdagverblijf? Een onderzoek naar de samenwerking en afstemming tussen ouders en pedagogisch medewerkers*. (Proefschrift, katholieke universiteit Leuven, België).

Boudens, L. (2013). *Ouders zijn net mensen. Effectief communiceren met ouders in de kinderopvang*. Amsterdam: SWP

IVRK. (1995). *Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind*. Geraadpleegd op 27 mei 2015, van <http://www.defenceforchildren.nl/images/20/2871.pdf>

Kleerekoper, L. & Singer, E. (2009). *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Maarssen: Elsevier Gezondheidszorg

Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra. (2014). *Bouwstenen voor een pedagogisch kwaliteitskader kinderopvang*. Verkregen op 11 februari 2015 van: <http://www.pedagogenplatform.nl/uploads/File/BOUWSTENEN%20okt%202014%20VOOR%20EEN%20PEDAGOGISCH%20KWALITEITSKADER%20KINDEROPVANG.pdf>

Smallsteps. (2014). *Pedagogisch beleid. Versie 1.0*. Verkregen op 13 februari 2015 van: <http://www.smallsteps.info/wp-content/uploads/sites/4/4-pedagogisch-beleid-V1.0.pdf>

Urban, M., Vandenbroeck, M., Lazzari, A., Van Laere, K., Peeters, J. (2012). *Competence Requirements in Early Childhood Education and Care. Final Report*. Verkregen op 18 maart 2015 van: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED534599.pdf>